

Przemówienie premiera Cyrankiewicza na Radzie Stołecznej P.P.S.

Wspólna droga Front walki o pokój i socjalizm

Warszawa (PAP). Na posiedzeniu Rady Stołecznej PPS w dniu 17 bm. sekretarz generalny CKW PPS premier Cyrankiewicz wygłosił obszernie przemówienie, w którym omówił znaczenie jednolitego frontu partii robotniczych na tle dzisiejszych stosunków politycznych.

Na wstępie premier porównał wyniki dwóch różnych dróg odbudowy w krajach Europy środ-

Dziś w numerze

Stefan Litauer

Z pamiętników
hitlerowskiego ambasadora

kowo-wschodniej oraz w krajach Europy zachodniej.

W krajach Europy środkowo-wschodniej obalenie tyranii hitlerowskiej zbiegło się z głębokim przewrotem społecznym i politycznym, który zrodził ustroje demokracji ludowej i utworzył drogę do gospodarki planowej.

Kapitał USA odbudowuje Niemcy

Inaczej potoczyły się losy krajów Europy zachodniej. Nacisk kapitalizmu amerykańskiego zdziałał w zarodku rewolucyjny odwrót mas ludowych po wyzwoleniu. Elementy szersze postępowe odepchnięte zostały od wpływu na los swych krajów.

Kapitał amerykański samą tylko obietnicą pomocy wymógł kapitulację gospodarczą i polityczną swoich zachodnio-europejskich klientów, którzy chodzą posłuszenie w kieracie polityki amerykańskiej, gotowe wykonać każde polecenie, nawet tak samobójcze, jak udział w odbudowie potężnych Niemiec. Robi to nawet obecnie Francja — podkreślił mówca — popierają to francuscy socjaliści, teoretycznie uzasadnia Blum.

W dalszym ciągu mówca stwierdził, że jednak nie cały obóz so-

cializmu zachodnio-europejskiego zeszedł na manowce polityki antysocjalistycznej i przypomina działalność włoskiej partii socjalistycznej, lewicy socjalizmu francuskiego i lewicy partii pracy.

Premier Cyrankiewicz omówił następnie stanowisko Polskiej

Stanowisko PPS wobec prawicy socjalistycznej

Walka o jedność w obozie socjalistycznym toczyć się musi na gruncie szczerze rewolucyjnym socjalistycznej ideologii. Podstawowym warunkiem walki o właściwe oblicze tej jedności musi być walka z socjalistyczną prawicą o socjalistyczne masy, o partię i o zwycięstwo rewolucyjnych założeń. Walka z prawicą socjalistyczną w skali międzynarodowej musi łączyć się ściśle z walką z wpływami pravicowymi wewnątrz kraju i wewnątrz partii.

Odrodzenie się PPS po wojnie nastąpiło na nowych rewolucyjnych zasadach, na gruncie jednolitego frontu. Proces odcinania się od elementów pilsudczyzny pogłębiał się poprzez trzyletni okres, a zamknięty został Kongresem wrocławskim. Ścisłość linii naszej partii określił na naradzie informacyjnej 9 partii sekretarz generalny PPR tow. Gomułka, stwierdzając, że tylko dzięki jednolitemu frontowi klasy robotniczej uchroniliśmy Polskę przed różnymi wstrząsami politycznymi i gospodarczymi oraz utrwaliliśmy podstawy ustrojowe Polski Ludowej.

Jedność działania

Premier przypomina, że kongres wrocławski ratyfikował jednomyślnie umowę o jedność działania PPS i PPR. Ratyfikacja była nie tylko zatwierdzeniem dotychczasowej linii naszej partii, ale wytyczyła dalszą drogę, a której — jak czytamy w umowie

Partii Socjalistycznej wobec podziału na prawicę i lewicę w obozie socjalistycznym w skali międzynarodowej. Przypominając październikową uchwałę CKW PPS, która mówiła o potrzebie wspólnego frontu socjalistów i komunistów w skalach narodowych i w skali międzynarodowej, premier stwierdził m. in.: „Tym mocniej musimy walczyć z prawicą socjalistyczną, która nie tylko wspólnego frontu nie chce, ale która dziś już z tym frontem walczy”.

o jedność działania — obie partie zmierzają poprzez coraz ściślejszą współpracę i ideowe zbliżenie do osiągnięcia pełnej jedności organicznej partii robotniczych.

Szybkość dalszego marszu — mówił premier Cyrankiewicz — zależy od trzech elementów: zbliżenia ideologicznego, konieczności przeciwdziałania rozbijaniu jedności klasy robotniczej oraz od szybkości tworzenia się przepaści między „zachodzącą na pozycję zdrady interesów proletariatu i pokoju światowego prawicą a rewolucyjną lewicą socjalistyczną”.

Pokongresowy trzymiesięczny okres znamionuje wzmocnienie pozycji Polski na terenie międzynarodowym przez dalsze pogłębienie przyjaźni z ZSRR, poprzez umowy ze Związkiem Radzieckim, przez trak i handlowe, zdecydowaną politykę zagraniczną, poprzez konsekwentne stanowisko wobec centralnego zagadnienia bezpieczeństwa: „za Polski,

centralnego dla Europy i w przyszłości centralnego dla świata, zagadnienia sprawy niemieckiej. Mówca stwierdził, że różnice między oboma nurtami ruchu robotniczego w Polsce zmniejszyły się bardzo znacznie.

W dalszym ciągu mówca zwrócił uwagę na potrzebę zaostrzenia walki ideologicznej z prawicą w skali międzynarodowej i z jej krajowymi interpretatorami. Walka z prawicą oznacza walkę ze złowieszczym kapitulantstwem wobec kapitalizmu amerykańskiego, walka z prawicą oznacza walkę z likwidatorstwem socjalizmu przez podporządkowanie obcym, a w końcowym efekcie wrogim klasie robotniczej czynnikom kapitalistycznym.

Taka PPS — kończy premier Cyrankiewicz — będzie potrzebna w tym okresie przygotowania zjednoczenia klasy robotniczej, będzie potrzebna socjalizmowi obozowi pokoju i narodowi polskiemu. Zadaniem naszym będzie podniesienie idei jedności na fali dynamicznej, bojowej, na fali rewolucji społecznej, wspólnego programu, wspólnych założeń ideologicznych dla ugruntowania niepodległości narodu polskiego, dla wielkiej czekającej nas walki międzynarodowej o pokój, o rewolucję, o socjalizm.

Szmuglowanie hitlerowców

Tajna centrala w Malmö

Sztokholm (PAP). Jak donosi dziennik „AT”, w Malmö działa tajna placówka, zajmująca się szmuglowaniem wybitnych hitlerowców z Niemiec przez Szwecję do

Ameryki Południowej. Centrala organizacji znajduje się w Hamburgu.

Dotychczas przeszmuglowano około 100 wybitnych hitlerowców m. in. b. gaulera Prus Wschodnich — Erica Kocha, generała SS Spielera oraz dwóch osobistych adiutantów Martina Bormanna. Placówka w Malmö zajmuje się również wysyłaniem paczek żywnościowych dla ukrywających się w Niemczech hitlerowców.

Komunikacja lotnicza Praga — Teheran

Praga. (PAP) W niedzielę 21 marca odleci z Pragi pierwszy samolot pasażerski do Teheranu z międzylądowaniem w Lyddzie w Palestynie.

W ostatnich tygodniach przeprowadzono szereg próbnych lotów do Teheranu i Bombaju, które dały zadowalające wyniki.

Tunel pod kanałem La Manche będzie kosztował 60 mil. funtów

LONDYN. (SAP). W brytyjskiej Izbie Gmin odbyła się konferencja inżynierów francuskich i brytyjskich, oraz brytyjskich członków parlamentu na temat planów budowy podmorskiego tunelu pod kanałem La Manche, łączącego Dover i Calais.

Na konferencji omówiono stronę techniczną i finansową zagadnienia. Ustalono, że budowa tunelu kosztować będzie od 50 do 60 milionów funtów szterlingów.

Postawiono również zwrócić się do rządów Wielkiej Brytanii i Francji z apelem o jak najszybsze rozważenie projektu budowy tunelu z punktu widzenia politycznego.

Pluender w roli eksperta zaproszony do Paryża!

Frankfurt. Były hitlerowiec Hermann Pluender, przewodniczący frankfurckiej Rady Gospodarczej, został zaproszony w charakterze eksperta z Bizonii na konferencję paryską, jak podaje korespondent Reutera. Wraz z nim pojedzie do Paryża dyrektor dwustrefowego departamentu handlu Ludwik Erhard.

Po raz pierwszy od chwili zakończenia wojny — pisze korespondent — rzecznicy Niemiec obecni będą na międzynarodowej konferencji rządowej, jakkolwiek z powodu braku traktatu pokojowego i uznanego rządu niemieckiego dopuszczeni być mogą jedynie w charakterze ekspertów.

Ruda szwedzka dla Bizonii

Brema (ZAP). Prowadzone ze Szwecją przez władze Bizonii rokowania w sprawie dostawy rudy dla niemieckiego przemysłu, doprowadziły do uzupełniających umów.

Dotychczasowe dostawy rudy szwedzkiej, w wysokości 1 miliona ton zostaną podwyższone do 2 milionów ton. Import rudy ze Szwecji przewidziany był drogą przez porty Hamburga i Brema. Obecnie ma on być przeprowadzony głównie przez Emden, częściej przez Bremę i Hamburg, a w dużej mierze również przez Rotterdam.

8 lat za okrucieństwo

Warszawa (PAP) Sąd Okręgowy w Warszawie rozpoznał sprawę Wilhelma Oppermanna, zbrodniarza niemieckiego ekstradowanego do Polski przez alijackie władze okupacyjne.

Przewód sądowy ustalił, że Opperman, pełniąc funkcję nadzorca robotników cudzoziemskich wywiezionych na przymusowe roboty do Rzeszy, znęcał się nad podległymi mu pracownikami. Sąd po przeprowadzeniu rozprawy skazał Oppermanna na karę 8 lat więzienia.

Konflikt między wydawcą a pracownikami

»P. M.« przestaje wychodzić

NOWY JORK. Podano tu do wiadomości, że dziennik nowojorski „P. M.” wydawany przez Marshalla Fielda, przestaje wychodzić z dniem 26 marca br. Główną przyczyną, która doprowadziła do zawieszenia pisma, jest konflikt między wydawcą i współpracownikami „P. M.”

W swoim czasie dziennik „PM” był jedynym pismem amerykańskim, które szczyciło się tym, że istnieje, nie zamieszczając wcale ogłoszeń, to znaczy, nie ulegając żadnym wpływom.

Ponieważ pismo zajmowało na ogół stanowisko postępowe w najważniejszych sprawach życia amerykańskiego, współpracownicy i robotnicy, zatrudnieni przy jego wydaniu, pracowali za opłatą niższą, aniżeli w innych wydawnictwach.

Nie dawno jednak pismo zaczęło drukować ogłoszenia, zmieniając coraz wyraźniej swe stanowisko w

kierunku pravicowym. Wobec tego zespół pracowników wydawnictwa oświadczył, iż nie widzi potrzeby, aby pracownikom w dalszym ciągu wypłacano takie pobyty, jakie otrzymywali wtedy, gdy pismo nie zamieszczało ogłoszeń i zachowywało charakter postępowy.

Przedstawiciele współpracowników redakcji i wydawnictwa zażądali w związku z tym podwyżki płac. Ponieważ porozumienie w tym przedmiocie między współpracownikami i wydawcą nie zostało osiągnięte, ten ostatni zakomunikował, że zaprzestaje wydawania „P. M.”

Rekordowe nasilenie amerykańskiej hysterii wojennej

Nowy Jork. Na konferencji prasowej w Nowym Jorku Henry Wallace oświadczył, że St. Zjednoczone nie przeżywały jeszcze od chwili zakończenia wojny okresu, w którym histeria wojenna osiągnęłaby taki stopień jak obecnie. Wallace uważa, że nasilenie hysterii wojennej w USA w tej chwili jest rekordowe.

„Czas już najwyższy — powiedział Wallace — aby wszyscy obywatele amerykańscy, pragnący pokoju, zadali sobie pytanie, do czego dążą ludzie znajdujący się u władzy w USA. Jeśli nie dążą oni do wojny, to czemu mówią tyle o powszechnym zaciągu woj-

skowym? Jeśli nie chcemy wojny, to dlaczego potrząsamy mieczem?”

Wallace stwierdził, że nowa partia amerykańska poświęciłaby wszelkie swe siły zahamowaniu hysterii wojennej w USA.

Na konferencji zakomunikowano, że do komitetu, który popiera kandydaturę Wallace’a na prezydenta, przystąpił wybitny działacz związkowy Albert Fitzgerald, przewodniczący związku pracowników przemysłu elektrycznego i maszynowego. Jest to największy związek zawodowy, wchodzący w skład CIO,

metodą osiągnął władzę w 1933 roku. W wypadku powodzenia planów de Gaulle’a — pisze „L’Humanité” — „socjaliści” Blumowi przypadałaby w udziale taka sama rola, jaką wobec Hitlera spełniał Hindenburg.

Nie zabraknie cukru na święta

Warszawa (PAP). Zaopatrzenie kraju w cukier komercyjny w okresie świątecznym będzie zupełnie dostateczne. Niezależnie od pewnych pozostałości jeszcze na składach ilości z poprzedniego miesiąca, Centralny Zarząd Przemysłu Cukrowniczego przydzielił do dystrybucji wewnątrz kraju na marzec 20 tysięcy ton cukru, który już rozprowadzony jest przez sklepy „Społem” i PCH. Każdy już w tej chwili, nie odkładając do tygodnia przedświątecznego, powinien zaopatrzyć się w cukier, co ułatwi pracę detalistom.

Warszawa (PAP). Wielka Brytania zakupiła ostatnio w ramach zawartej z Polską umowy, 15 tysięcy ton cukru. Pierwsze transporty cukru do Anglii odejdą jeszcze przed świętami.

Zapadła się sala podczas tańca Wielka eksplozja w Chicago

Chicago (API) Wczoraj w nocy nastąpiła w Chicago straszna eksplozja w jednej z sal tańca w chwili, gdy na parkiecie znajdowało się ponad 50 par.

Wskutek eksplozji wielkiej kawał podłogi o rozmiarach 20 na 40 stóp załamał się i pary wpadły do sali bilardowej o piętro niżej.

Policja stwierdziła, że nie ma dotychczas śmiertelnych ofiar, natomiast jest wielu rannych. Jedna osoba jest jeszcze uwięziona w gruzach.

Katastrofa wydarzyła się w lokalu na Bowling Alley, na uroczystości z okazji dnia św. Patryka, do sali bilardowej o piętro niżej.

Pół miliona bezrobotnych liczy W. Brytania

Londyn (PAP) Dziennik „Financial Times” podaje, że, według przewidywań opublikowanych w brytyjskim programie gospodarczym na rok 1948, liczba bezrobotnych wyniesie w końcu br. 450 tysięcy.

Min. Czepiczka zaproszony do Polski

Praga. (SAP) Ambasador R. P. Olszewski odwiedził we wtorek nowego czechosłowackiego ministra sprawiedliwości, dra Czepiczka, zapraszając go do Polski.

Minister Czepiczka obiecał z zaproszenia skorzystać natychmiast po wyborach parlamentarnych. Zapewnił on ambasadora Olszewskiego, że w wyniku ostatnich przemian nastąpi zacieśnienie współpracy sądowej między obu państwami, oraz wysunął konieczność wprowadzenia jednolitych norm karnych za szerzenie nienawiści między obu krajami.

Wszelchstronna i braterska współpraca

Akademia polsko-jugosłowiańska w Warszawie

Uroczystości i przyjęcia w Belgradzie

Warszawa (PAP). Stolica uczciła drugą rocznicę podpisania układu między Polską i Jugosławią uroczystą akademią w sali Roma. Na akademii przybyli wicemarszałkowie Sejmu, Zambrowski i Barcikowski, ministrowie Modzelewski, Dąbrowski, Kaczorowski, Dąb-Kociol, Podedworny, podsekretarz stanu w przedmiocie rady ministrów — Berman, wicemarszałkowie Tkaczów i Dietrich, generalny sekretarz MSZ, amb. Wierbłowski oraz wyżsi urzędnicy MSZ, ambasadorowie Związku Radzieckiego i Jugosławii, poseł Węgier, chargé d'affaires Iranu i Bułgarii oraz przedstawiciele ambasady rumuńskiej i czechosłowackiej.

W imieniu Tow. Przyjaźni Polsko-Jugosłowiańskiej przemówił min. Grubecki, stwierdzając, że naród polski ze szczera radością i poczuciem braterstwa i przyjaźni dla narodów Jugosławii obchodzi dziś rocznicę doniosłego układu.

W stolicy Jugosławii

BELGRAD. (PAP) W drugą rocznicę polsko-jugosłowiańskiego układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy, min. spraw zagr. Jugosławii Stanoje Simiczy wygłosił uroczysty oświadczenie, w którym wzięli udział ambasador R. P. w Belgradzie Jan Wende wraz z personelem ambasady polskiej. Ze strony jugosłowiańskiej uczestniczyli: min. spraw zagr. Simiczy, przewodniczący Tow. Przyjaźni Polsko-Jugosłowiańskiej, ministrowie, generałowie i wyżsi urzędnicy państwowi. W czasie obiadu wygłoszono przemówienie.

Min. Simiczy oświadczył m. in., że polsko-jugosłowiański sojusz o przyjaźni i współpracy zawarto w celu zapewnienia narodom obu państw niepodległości, bezpieczeństwa i pokojowego ich rozwoju.

„Stosunki gospodarcze między Polską i Jugosławią wielokrotnie przewyższyły stosunki przedwojenne — powiedział minister. Wiele zrobiono też na polu zbliżenia kulturalnego, a perspektywy dalszej współpracy są ogromne.”

Ambasador Wende podkreślił w swym przemówieniu wszelkieronową i braterską współpracę między Polską i Jugosławią, której wyrazem m. in. są umowy o przyjaźni, konwencja kulturalna, umowy gospodarcze itp. „Dwa lata tej współpracy, które stanowią w dziejach obu narodów etap historyczny — powiedział ambasador — przyczyniły się również wydatnie do ogólnego odbudowy oraz stabilizacji pokoju w Europie.

Entuzjazm prasy jugosłowiańskiej

Belgrad (PAP). Z okazji drugiej rocznicy polsko-jugosłowiańskiego układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy, wszystkie dzienniki jugosłowiańskie zamieściły na czelo-

wych miejscach teksty telegramów gratulacyjnych prezydenta Bieruta, premiera Cyrankiewicza i min. spraw zagr. Modzelewskiego, oraz marszałka Tito, prezydenta Ribara i min. spraw zagr. Simiczy.

We wstępnych artykułach prasa omawia znaczenie układu oraz daje bilans polsko-jugosłowiańskiej współpracy w okresie 2 ostatnich lat.

Dziennik belgradzki „Borba” stwierdza, że ten historyczny traktat stanowi pomyślny filar pokoju i między-narodowego bezpieczeństwa nie tylko w części Europy, lecz i na całym kontynencie.

Również „Polityka” zwraca szczególną uwagę na dążenia wrogów demokracji i pokoju do przekształcenia Niemiec w ponowny ośrodek agresji. „Dążenia te, sprzeczne z uchwałami Jalt i Poczdamu — zaznacza dziennik — stanowią również poważne niebezpieczeństwo dla Polski, jak i dla Jugosławii”.

Parlament czechosłowacki ratyfikuje układ gospodarczy z Polską

Praga (API) Pierwszy dzień wiosennej sesji parlamentu czechosłowackiego poświęcony był ratyfikacji umowy o współpracy gospodarczej podpisanej między Polską i Czechosłowacją w dniu 4 lipca roku ubiegłego. Debaty na ten temat przerodziły się w manifestację przyjaźni polsko-czechosłowackiej.

M. in. przemawiał poseł Pavlan z Ostrawy, a więc przedstawiciel społeczeństwa czechosłowackiego z ziem położonych najbliższej polskiej granicy.

Pavlan przypomniał, jak radośnie obchodzono na terenach przygranicznych rocznicę podpisania umowy o przyjaźni i wzajemnej pomocy. „Ludność pogranicza — oświadczył Pavlan —

zawsze życzyła sobie przyjaźni z narodem polskim”.

Z ramienia klubu poselskiego komunistycznej partii Czechosłowacji przemawiał Vilem Novy. Umowa o współpracy gospodarczej z Polską — oświadczył on — podobnie jak umowa o przyjaźni i wzajemnej pomocy odpowiada woli ludu polskiego, czeskiego i słowackiego.

Umowa gospodarcza z dnia 4 lipca 1947 ratyfikowana została następnie jednogłośnie przez całe zgromadzenie narodowe. Posłowie powstali po głosowaniu miejsc i owacyjnie oklaskiwali ambasadora R. P. Olszewskiego, który siedział w łóżu parlamentarnej.

Ziściły się marzenia działaczy 1848 roku

Uroczystości węgiersko-polskie w Budapeszcie

Budapeszt. (PAP) Towarzystwo Węgiersko-Polskie wydało przyjęcie na cześć delegacji polskiej. Wieczorem Związek Polaków na Węgrzech urządził akademię, poświęconą 100 rocznicy rewolucji 1848 roku.

Akademii zabrał głos Związek Węgiersko-Polski, który w tym dniu wygłosił przemówienie poseł Fiederkiewicz. Marzenia wielkich działaczy rewolucyjnych 1848 r.

— stwierdził mówca — ziściły się obecnie Dzisiejsza Polska jest Polską ludu pracującego, jest krajem, w którym robotnik, chłop i inteligent wzięli na siebie odpowiedzialność za przyszłość ojczyzny.

„Razem z innymi wolnymi narodami, razem ze Słowianami, Węgrami i Rumunami potrafimy przeciwstawić się wszystkim siłom, które próbowałyby wydrzeć nam wolność.”

Pierwszy turnus w maju

Struktura brygad „Służba Polsce”

Warszawa. (PAP) Komenda główna organizacji „Służba Polsce” opracowała już strukturę brygad „Służba Polsce”, które dzielą się na drużyny, plutony, kompanie i bataliony. Opracowano również normy wyżywienia, których wartość wynosi dziennie 4.380 kalorii. Kierownictwo brygad uzyskało poważne możliwości zaopatrywania junaków na miejscu ich pobytu w mleko, świeże jarzyny itp.

Plan pracy brygad „Służba Polsce” przewiduje, oprócz pracy fizycznej i sportu, również wykłady z dziedziny wiedzy wojskowej, fachowej i ogólnokształcącej oraz różnego rodzaju rozrywki i imprezy.

Dla najlepszych junaków przewidziane są cenne nagrody i dyplomy uznania. Najlepsza z brygad otrzyma sztandar przechodni organizacji „Służba Polsce”.

W roku bieżącym zostanie wcielona do brygad „Służba Polsce” 75 — 80 tys. młodzieży, w trzech turnusach. Pierwszy turnus trwać będzie

od 7 lipca do 31 sierpnia, drugi od września do października. Od 3 — 15 kwietnia zostanie przeprowadzona rejestracja i pobór młodzieży, rocz-

ników 1929, 1930 i 1931. Rejestracja i pobór organizują powiatowe władze administracji ogólnej, przy współpracy komendantów powiatowych SP.

Utworzenie Rady Ludowej Uchwała kongresu berlińskiego

Berlin. (PAP) Na kongresie ludowym w Berlinie postanowiono utworzyć niemiecką Radę Ludową. Rada ta jest ciałem doradczym z uprawnieniami do wydawania uchwał. W skład rady wchodzi 400 członków, z których 300, reprezentujących zachodnie strefy Niemiec, będzie wybranych anonimowo, aby nie narazić ich na represje ze strony władz okupacyjnych w zachodnich Niemczech.

Na czele niemieckiej Rady Ludowej stoi prezydium w składzie 29 osób, 20 jawnie wybranych, ze strefy wschodniej i 9 anonimowo ze stref zachodnich.

Plenum kongresu uchwaliło ponadto przeprowadzenie plebiscytu w sprawie jednoci Niemiec, w okresie od 23 maja do 13 czerwca br. Do przeprowadzenia plebiscytu upoważniono niemiecką Radę

Ludową. Głosowanie odbędzie się w formie zbierania podpisów w fabrykach, przedsiębiorstwach, instytucjach, oraz w domach i mieszkaniach prywatnych.

Nieudana dywersja Trumana

Przemówienie prezydenta USA w ogniu krytyki

Vandenberg odrzucił zaproszenie do Białego Domu

Nowy Jork (PAP). Przemówienie prezydenta Trumana, wygłoszone na wspólnym posiedzeniu obu izb kongresu, jest przedmiotem ożywionych komentarzy. Amerykański aparat propagandowy starał się nadać przemówieniu Trumana wielki rozgłos, lecz nie mógł przytłumić licznych zastrzeżeń i głosów krytycznych.

Przedstawiciel kół konserwatywnych kongresu, członek izby reprezentantów Short oświadczył, że wystąpienie Trumana jest w rzeczywistości psychozy, jaką rząd amerykański rozpętał.

Niedawno wybrany przedstawiciel trzeciej partii w Bronx, Isaacson, zapytany, co sądzi o przemówieniu Trumana, oświadczył: „prezydent Truman wysunął na pierwszy plan „straszak wojenny”, aby odwrócić uwagę od katastrofalnego flaka swojej polityki i uratować swój rząd od klęski w wyborach”.

Henry Wallace, omawiając wystąpienie Trumana, oświadczył, że Truman zmierza do utworzenia politycznego państwa, aby mieć możliwość kontynuowania swej zbankrutowanej już polityki.

Senator Taylor oświadczył, że Truman domaga się powszechnej służby wojskowej w momencie, gdy Związek Radziecki przeprowadza demobilizację swych sił zbrojnych. Truman projektami swymi zmierza szybko do likwidacji swobod obywatelskich i utworzenia wojskowego państwa w Stanach Zjednoczonych.

Niepokój partii republikańskiej znalazł swój wyraz w postępowaniu przywódcy republikańskiego Vandenberg, który nie przyjął zaproszenia Trumana do Białego Domu dla zapoznania się z treścią przemówienia Trumana przed jego wygłoszeniem.

Należy podkreślić, że przemówienie Trumana zostało przyjęte z zadowoleniem przez koła militarne i magnatów wielkiego przemysłu.

Wien Trumana zostało przyjęte z zadowoleniem przez koła militarne i magnatów wielkiego przemysłu.

Dziennikarze i literaci bułgarscy na Śląsku

Katowice. W dniu wczorajszym bawili na Śląsku wycieczka literatów i dziennikarzy bułgarskich. Goście po zwiedzeniu kilku zakładów przemysłowych w centralnym okręgu Zagłębia byli podejmowani przez Związek Zaw. Literatów, Zw. Zaw. Dziennikarzy i Zw. Zaw. po czym wieczorem obecni byli na przedstawieniu „Panny Maliczewskiej” w Teatrze im. St. Wyspiańskiego.

W ciągu dnia dziennikarze złożyli również wizyty redakcjom pism miejscowych, odwiedzając między innymi redakcję „Dziennika Zachodniego”. Rozmowy z gośćmi interesującymi się strukturą „Czytelnika”, rodzajami i na kładem pism. Spółdzielni Wydawniczej i in. upływały w miłej i serdecznej atmosferze.

śp. Karkoszka Jan

odznaczony Śląskim Krzyżem Powstańcym, Komandor — egli Honorowej, b. Przewodniczący Zarządu Głównego Związku Inwalidów Wojennych R. P. oraz Zarządu Okręgu Śląsko — Dąbrowskiego zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, dnia 16 bm. w wieku lat 58.

Wyprawienie zwłok nastąpi z domu żałoby w Piotrowicach przy ul. Matejki nr 5 (w pobliżu dworca) dnia 21. 3. br. o godz. 16. o czym zawiadamia swych członków. (1131)

ZARZĄD OKRĘGOWY ZWIĄZKU INWALIDÓW WOJENNYCH R. P. 1131 W KATOWICACH

MAGAZYN z ciekawymi wszystkimi

Ostatnie wiadomości sportowe

Pilkarze złożyli przysięgę olimpijską

Team A — Team B 3:2 (1:0)

Kraków (tel. wł.). Rozegrany na boisku Wisły treningowy mecz dwóch reprezentacji piłkarskich zakończył się zwycięstwem zespołu A w stosunku 3:2 (1:0). Drużyny wystąpiły w zapowiadanych składach. Nie stawili się jedynie Spodzieja i Gajdzik z AKS oraz Gdielek z Cracovii, zastąpili ich Gruner, Janik i Jan-duda.

Gra nie stała na zbyt wysokim poziomie i była mało ciekawa. Nie szczególnie pogoda sprawiła, że zawodnicy grali ostrożnie, rezerwując siły na niedzielne mecze ligowe. Jedynie w drugiej połowie gra ożywiła się nieco i w tej części oba zespoły wykazały lepszy poziom.

Wszystkie bramki dla zwycięzców zdobył Cieślak, a dla pokonanych Gruner i Barań z rzutu karnego. Zwycięska bramka padła na 5 minut przed końcem gry. Sędziował pan Bartyzel z Krakowa.

Przed zawodami nastąpiło złożenie przysięgi olimpijskiej przez wszystkich piłkarzy, biorących udział w meczu. Po przemówieniu

delegata PZPN przysięgę w imieniu wszystkich graczy złożył Parpan.

M Memoriał śp. Bronisława Czecha

Zakopane. (tel. wł.) W czwartek rozpoczęły się w Zakopanem trzydniowe zawody narciarskie o memoriał śp. Bronisława Czecha.

W pierwszym dniu odbył się bieg na 16 km. Pierwsze miejsce zajął Dziedzic (HKN Zakopane) 1.21.50; 2. Krzeptowski (SNPTT) 1.26.08; 3. Kwapien (Wista) 1.27.57; 4. Skupień (SNPTT) 1.28.08.

Dziś odbędzie się druga konkurencja — bieg zjazdowy.

Dziś Polska — Czechosłowacja w szermierce

Zakopane. (tel. wł.) Dziś rozpoczyna się w Zakopanem między-państwowy mecz szermierczy pomiędzy Czechosłowacją i Polską w kategorii pań i panów.

Czwarta lista dzieci polskich w W. Brytanii

Miklas Jan ur. 5. 6. 1933 r., Mielek Eugeniusz ur. 14. 10. 1928 r., Mor-das Bohdan ur. 21. 3. 1929 r., Motyla Andrzej ur. 11. 4. 1927 r., Motyka Władysław ur. 15. 6. 1927 r., Mularczyk Marian ur. 2. 8. 1923 r., Murles Józef ur. 5. 4. 1929 r., Naszota Danuta ur. 18. 2. 1934 r., Najdzien Donat ur. 15. 3. 1936 r., Niedziwka Antonina ur. 17. 5. 1928 r., Noske Mieczysław ur. 5. 7. 1929 r., Nowak Czesław ur. 4. 7. 1928 r., Obst Lucjan ur. 4. 11. 1927 r., Odrobina Zenon ur. 26. 7. 1929 r., Oparka Mieczysław ur. 8. 9. 1929 r., Oparka Ryszard ur. 13. 2. 1931 r., O-sowicz Jarosław ur. 1929 r., Piątek Franciszek ur. 8. 8. 1927 r., Pajak Ma-ria ur. 24. 12. 1927 r., Panek Bertold ur. 4. 1. 1928 r., Papliński Sergiusz ur. 9. 9. 1928 r., Pasz Zygmunt ur. 31. 5. 1929 r., Pawlak Tadeusz ur. 5. 8. 1928 r., Pawlicki Józef ur. 19. 3. 1929 r., Perchal Tadeusz ur. 11. 5. 1928 r.,

Piękarski Edward ur. 11. 11. 1929 r., Piotrowski Andrzej ur. 30. 11. 1931 r., Piszczek vel Piszczkówna Maria ur. 1. 4. 1929 r., Plawecki Stanisław ur. 25. 3. 1927 r., Płoczek Marian ur. 14. 12. 1927 r., Pochołek Czesław ur. 15. 3. 1930 r., Potratz Józef ur. 28. 6. 1928 r., Potórak Janusz ur. 23. 7. 1928 r., Procer Paweł ur. w 1928 r., Puczy-ło Czesław ur. 19. 3. 1928 r., Radwańska Krystyna ur. 1. 4. 1928 r., Ragoń Zygmunt ur. 23. 12. 1929 r., Rawicki Bogdan ur. 15. 12. 1927 r., Rókieli Janusz ur. 25. 6. 1928 r., Robakowski Teresa ur. 20. 2. 1929 r., Rukowski Zbigniew ur. 19. 9. 1928 r., Ruszkie-wicz Marian ur. 15. 8. 1928 r., Rze-mek Janina, Sazek Tadeusz ur. 25. 5. 1929 r., Sawicki Jerzy ur. w 1927 r., Samber Jerzy ur. 10. 2. 1928 r., Sikora Stanisław ur. 21. 1. 1928 r., Silber-stein Mieczysław ur. 10. 2. 1930 r.,

Oto, jak Łukasiewicz występował przeciwko gen. Sikorskiemu, według „Narodowca”:

W głosnym memoriale, wręczonym Raczkiewiczowi w lipcu 1940 roku, Łukasiewicz atakował Sikorskiego, m. in. za sposób przewiezienia wojsk polskich do Wielkiej Brytanii.

A teraz wyłaził z sydoły z worka: „Wszyscy zdawali sobie sprawę, że Łukasiewicz wypracował swój memoriał, by się przede wszystkim zemścić na Sikorskim za udzielenie mu pod naciskiem Francji dyktando ze stanowiska ambasadora w Paryżu.”

Poza tym sądził, że po upadku Francji Sosnkowski będzie naczelnym wodzem, a on — ministrem.

Łukasiewicz pragnął nowego „przewrotu majowego”, po którym jemu i jego przynajmniej tak dobrze się widziało. — konkluduje „Narodowca”.

Stefan Litauer

Z pamiętników hitlerowskiego ambasadora

Przygotowanie ataku i okupacja Polski

(SPECJALNIE DLA
„DZIENNIKA ZACHODNIEGO”)

Londyn, w marcu.

Dla nas, Polaków, szczególnie interesujące są te zapisy Hassella, które dotyczą cynicznego przygotowania inwazji Polski przez Hitlera. Pamiętniki Hassella zaczynają się od daty 17 września 1938 r. W okresie Monachium, gdy po odwołaniu go ze stanowiska ambasadora Rzeszy w Rzymie pozostawał on bez określonego przydziału w Auswärtiges Amt, jako doradca podsekretarza stanu Weizsäcker, Hassell żył w serdecznych stosunkach z ambasadorem brytyjskim w Berlinie, sir Nevill Hendersonem i powszechnie uchodził za anglofila. Niewątpliwie Henderson obdarzał go dużym zaufaniem.

Pierwsza wzmianka co do możliwości ataku na Polskę jest pod datą 16 grudnia 1938 r., a więc w czasie, gdy jeszcze trwała pomonachijska melanka pilsudczyków z hitlerowcami. Tego dnia Hassell rozmawiał z Weizsäckerem, który udzielił mu „bardzo alarmującego opisu” polityki zagranicznej Ribbentropa i Hitlera. „Uważał on, że w sposób oczywisty zmierza ona do wojny. Nie zostało jeszcze zdecydowane, czy uderzyć od razu na Anglię, trzymając Polskę w szachu, w stanie neutralności, czy też ruszyć najpierw na Wschód celem zlikwidowania sprawy niemiecko-polskiej i ukraińskiej, oraz kwestii Kłajpedy. Ta ostatnia, według opinii Hitlera, nie wymaga uciekania się do siły orężnej, lecz wystarczy wysłanie listu rekomendowanego pod adresem Kowna”.

Prowokacje na Śląsku

Dalsze uwagi, potwierdzające, że jak zimnym cynizmem przygotowywana była inwazja Polski odnoszą się do miesiąca sierpnia 1939 r.

Pod datą 1 sierpnia Hassell ujawnia, że „wysokie osobistości” ministerstwa propagandy przewidują podjęcie ataku na Polskę przez Niemcy i Litwę około 20 sierpnia, przy czym „Litwinom obiecać miało Wilno”.

Następnie, pod datą 7 sierpnia Hassell na podstawie informacji Hassella z Auswärtiges Amt, późniejszego konsula generalnego w Genewie, stwierdza, że „trzecia i ostatnia rata częściowej mobilizacji przeciw Polsce jest obecnie w toku”. Na 26 lub 27 sierpnia „wszystko będzie gotowe, ale decyzja czy maszerować łącznie z niespodzianą akcją morską na Gdynię, jeszcze nie została powzięta”.

10 sierpnia Hassell stwierdza, że „prasa całą siłą pary uderza na Polskę”.

Pod datą 13 sierpnia Hassell, powołując się na swojego zaufanego informatora z wywiadu „Abwehr”, Giseviusa, ujawnia, że poprzedniego dnia (14 sierpnia) Hitler zwołał do Obersalzberg (rezydencja Hitlera koło Berchtesgaden w Bawarii) dowódców armii i powiadomił ich o swojej decyzji uderzenia na Polskę.

„Odpowiednie kroki prowokowania Polaków są w toku, zwłaszcza na Górnym Śląsku”.

Po rozpoczęciu inwazji, Hassell zapisuje 1 września następujące swoje konkluzje:

„Hitler i Ribbentrop chcieli wojny z Polską i świadomie przyjęli ryzyko wojny z zachodnimi mocarstwami, ludzkie się sami do ostatniej chwili przekonaniem, że Zachód pomimo wszystko pozostanie neutralny”.

Pamiętniki Hassella zawierają od czasu do czasu wzmianki o roli niemieckich okupantów w Polsce. Wzmianki te potwierdzają oskarżenia o mordowanie Polaków i Żydów, o znęcaniu się nad ludnością, o grabieżach i eksploatacji.

Szatańskie dzieło gubernatora Franka

11 października 1939 roku Hassell wspomina, że szef wywiadu Wehrmachtu, admirał Canaris, „powrócił z Polski zupełnie złamany, po tym gdy zobaczył skutki naszego brutalnego prowadzenia wojny, zwłaszcza w zniszczonej Warszawie”. Hassell pisze także o „młodych chłopcach z Arbeitsdienstu, którzy byli świadkami, gdy z racji strzelania ludności cywilnej wsie były otaczane i podpalone, a mieszkańcy tych wsi

złapani w płomieniach, przerażeni krzykami”.

5 grudnia 1939 Hassell wspomina o „bestialstwach nie do wyśłowienia w Polsce, które są hańbą dla imienia niemieckiego i za które armia musi udzielić odpowiedzialności”.

Hassell powołuje się także na „szanowanego” niemieckiego obywatela ziemskiego z Poznańskiego, Conrada, który oświadczył, że „co się mówi o brutalnościach w Polsce jest niestety prawdziwe”. Hassell cytuje Conrada, który opowiadał, że widział, jak pijany Kreis-eiter wraz ze stórą swoich oprawców nakazał otworzyć więzienie, rozstrzelał pięć prostytutek, a dwie inne usiłował zgwałcić”.

25 grudnia 1939 r. hr. Nostitz opowiada Hassellowi, że „zabijanie setek niewinnych Żydów jest na porządku dziennym”. Hassell wspomina także o memoriale generała Blaskowitza, który opisuje bezceństwa SS w Polsce. Zaś Hitler oświadczył mał Greiserowi i Forsterowi, że oczekuje od nich, iż w ciągu paru lat uczynią z Poznańskiego i Zachodnich Prus ziemie niemieckie. „A ty, mój drogi Frank, będziesz musiał kontynuować tymczasem twoje szatańskie dzieło w Polsce” — cytuję Hassell wypowiedź Hitlera.

Tchórzliwy Blaskowitz

Pod datą 11 stycznia 1940 r. Hassell cytuje Himmlera: „Führer powierzył mi zadanie dopilnowania, aby Polska nigdy więcej nie powstała”. Według Hassella jest to polityka eksterminacji.

26 stycznia Hassell opowiada o rozmowie z niewymienionym z nazwiska podpułkownikiem ze sztabu Blaskowitza. „Wypowiadał się on o całej nędznej sytuacji, zwłaszcza co do haniebnych warunków w Polsce. Blaskowitz jest słaby — oświadczył on; Blaskowitz istotnie memoriał napisał, ale później nie miał odwagi przesłania go Hitlerowi”.

Pod datą 15 lutego Hassell zapisał rozmowę z generałem Beckiem. „Beck powiedział mi, że pewna wybitna osoba wyjechała z miastem za granicę, ale oświadczyła, że wpróż musi się sama poinformować co do wydarzeń w Polsce. Osoba ta udała się do Polski i okazało się, że najgorsze oczekiwania zostały prześcignięte. Zredagował on coś w rodzaju memoriału, który Beck czytał. Między innymi memoriał zawierał wiadomość: że SS przetruczał 1500 Żydów, w tym wiele kobiet i dzieci w otwartych wagonach towarowych tam i z powrotem, dopóki wszyscy nie zmarli. Potem około 200 chłopów zmuszono do wykopywania olbrzymich grobów, a następnie wszystkich, co brał udział w tej robocie rozstrzelano”.

23 listopada 1940 r. Hassell wspomina o przemówieniu Greisera, jako gubernatora Warthegeau, kwali-

fikując je jako typowe dla stanu umysłów rządzących w Niemczech.

„Otrzymał on instrukcje od Führera dopilnowania, aby żaden Polak, bez różnicy na klasę społeczną nie pobierał nauki dłużej, jak trzy do czterech lat; Polacy mają się uczyć czytać, pisać i rachować tylko tyle, aby byli w stanie orientować się w swoich własnych księgach rachunkowych. Niemiec nauczyć się za dobry dla tego rodzaju nauczania; po wojnie odkomenderuje on siedem tysięcy podoficerów do tego zadania. Po trzy — lub czteroletnim nauczaniu Polacy zapędzeni zostaną do wykopywania kartofli i buraków”.

Okrucieństwom nie ma końca

19 stycznia 1941 r. Hassell wspomina o wizycie niejakiego Frauendorfera, urzędnika pracującego w urzędzie generalnego gubernatora, Franka. Oto przykład zacytowany z opowiadań Frauendorfera:

„Generalny gubernator Frank, który jest w opalach po uszy, napisał do Martina Bormanna, że w toku ostatnio odbytej rozmowy Führer polecił, aby polskich robotników rolnych traktować, jak

Najciekawsza książka ostatnich dni:
JÓZEFA AL. GAWRYCHA
„HOTEL LOMNITZ”
zł 330
w każdej księgarni. 1113

wszystkich innych obcych robotników, tzn. po ludzku: np. należy im pozwolić na otwarcie rachunków oszczędnościowych. Bormann odpowiedział, że był obecny przy wszystkich rozmowach i wiadomo mu, że Führer żadnych takich poleceń nie dawał. Przeciwnie, był on tego zdania, że Polacy nie są Europejczykami, lecz Azjatami i mogą być okleżani tylko batem”.

20 grudnia 1942 r. Hassell znowu cytuje Frauendorfera: „Ciągłe, trudne do opisanie masowe mordowanie Żydów. Członkowie SS, po godzinach dozwolonych Żydom dla ruchu ulicznego, chodzą po getcie i z automatycznych pistoletów zabijają każdego, kto znajdzie się na ulicy np. bawiące się jeszcze dzieci”.

A pod datą 15 maja 1943 r. Hassell zapisuje ostatnią wiadomość od Frauendorfera: „Oburzające sprawozdania od Frauendorfera z Polski. Podczas gdy Frank publicznie ogłasza, że chce umożliwić Polsce godną i swobodną egzystencję i podczas gdy ta banda bez powodzenia stara się ogłupiać opinię publiczną światła na temat mordów katyńskich, SS kontynuują w Polsce w bezwzględny sposób swoją działalność. Masę Żydów, trudne do zliczenia, zagazowane zostały w specjalnych komorach

gazowych, co najmniej sto tysięcy. Ale i polska inteligencja dziesiątkowana zostaje, jak poprzednio”.

Jest to ostatnia notatka Hassella na temat reżimu okupacyjnego w Polsce. Ciekawa jest jego wzmianka o mordach katyńskich, z której wynika, że nawet w Niemczech ludzie krytycznie usposobieni wobec Hitlera orientowali się co do kłamliwości oficjalnej wersji niemieckiej o grobach w Katyniu. Ulrich von Hassell orientował się w Niemczech lepiej, aniżeli pan Mikołajczyk, profesor Kołt i generał Kukiel w Londynie. Fakty te są bardzo wymowne.

Stefan Litauer

Przegląd dorobku polskich malarzy na Śląsku Cieszyńskim

Gustaw Fierla: „Matka karmiąca”

(Oleń na płótnie, 1945)

Piękna jest Ziemia Cieszyńska. Rytmem dolin i groni rozfalowane Beskidy na południu łączą się z szerokim oddechem zadywanego Zagłębia Karwińskiego.

Ziemia ta po podpisaniu układu 10 marca 1947 pomiędzy bratnimi narodami słowiańskimi — polskim i czeskim — stała się po mostem, na którym uściśnęły się dwie bratnie dionie w wieczystej przyjaźni.

Na ziemi tej żyją w bratniej zgodzie Czesi i Polacy. Życie kulturalne Polaków zrzesza się w dwóch związkach — PZKO (Polski Związek Kulturalno-Oświatowy) i SMP (Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej). Związki te posiadają cały szereg sekcji. Jedną z ważniejszych jest SLA (Sekcja Literacko Artystyczna)

w Czeskim Cieszynie, która przejęła tradycję przedwojennego Śląskiego Związku Literatów i Artystów.

SLA zrzesza miejscowych literatów, malarzy i muzyków. Malarze właśnie urządzają od 21 do 27 marca br. w sali hotelu „Piast” w Czeskim Cieszynie pierwszą wystawę obrazów swych członków. Pomiędzy wystawiającymi znajdują się znane nazwiska sprzed wojny i w Polsce. Przeważnie są to wychowankowie Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

Pionierem i nestorem malarzy polskich tworzących na terenie Śląska Cieszyńskiego w Czeskosłowacji jest prof. gim. w Orłowej art. malarz Gustaw Fierla, wychowanek A. Sz. P. i uczeń

prof. Dębickiego i Mehoffera. Najwybitniejszym talentem spośród młodszych pokolenia zapowiada się art. mal i rzeź. z Karwiny Franciszek Świder.

Następnie wystawiają: W. Pasz z Czes. Cieszyna, D. Figura z Frysztatu, Ks. J. Berger, K. Pięga i R. Zebrok. Udział w wystawie wezmą również dwaj członkowie Zawodowego Związku Polskich Artystów-Plastyków z Cieszyna polskiego, mianowicie Henryk Nitra pochodzący z Biedowic (Czechosłowacja), dawny członek Śląskiego Związku Literatów i Artystów w Czes. Cieszynie, biorący udział w wystawie w r. 1939 tego związku oraz Kazimierz Stopkiewicz.

Wystawa budzi wielkie zainteresowanie. A może i w Polsce znajdują się tacy, którzy zainteresują się bliżej pracą twórczą Polaków za Olszą.

G. Przeczek

Władysław Pasz: „W Gutach przed nabożeństwem”

Wielki Polak wozdem Komuny Paryskiej*)

Powstanie Komuny Paryskiej powstało Dąbrowski z radością. Znalazł się w Paryżu i wraz z wielu innymi Polakami, między którymi — jako najbardziej znanych — wymienić można Walerego Wróblewskiego, Teofila Dąbrowskiego, Władysława Mickiewicza (syna poety), Aleksandra Frankowskiego — zgłosił się do jej szeregów. Swoją rolę w Komunie uważał za oczywistą konieczność. On, gari-baldczyk i jednocześnie niezachwiany patriota, widział w niej władzę, która wprowadza w życie liberalne idee tak społeczne jak i narodowościowe. „Uda mi się może uczynić coś dla naszej nieszczęśliwej Ojczyzny i jednocześnie uwolnić Francję od wilków, które ją szarpają, pragnąc jej zguby” — mówił.

Dąbrowski zostaje zaproszony na radę wojenną do Centralnego Komitetu Gwardii Narodowej, gdzie od razu wysuwa swoje plany. „Trzeba dzisiaj wieczorem wezwać Gwardię Narodową, uderzyć na Wersal, wziąć do niewoli rząd i Zgromadzenie Narodowe jako nie posiadające zaufania kraju i naznaczyć wybory do Zgromadzenia Ustawodawczego”.

Przeciw francuskiej burżuazji

Dąbrowski zdaje sobie jednak doskonale sprawę z tego, że Komu-

na przestała być jedynie „gminą miejską” i że przez swą politykę reformatorską oraz przez swój skład personalny daje klasom rządzącym obraz zupełnie nowej organizacji społecznej, organizacji nie do przyjęcia dla tej klasy.

„Sprawa między Wersalem i nami — perswadyje — może być rozwiązana jedynie zbrojną walką”.

Słowa te sprawdziły się. Niestety, jednak stroną atakującą była nie Komuna a wersalczyk. Dnia 2 kwietnia uderzyła ona 30-tysięczną armią na Paryż, kierując ataki na Neuilly, położone na prawym brzegu Sekwany.

Gwardia Narodowa zaczyna dopiero zdobywać swoje wyrobień bojowe. Do działań w otwartym polu nie była wdrożona. Brakło zorganizowanej łączności, nie dostawało naboju i artylerii. Tymczasem wersalczyk rościł z dnia na dzień w siłę. Nie brakło mu niczego. Cała burżuazja Francja, całe ziemianstwo i szlachta, specjaliści różnej marki i kalibru utworzyli koalicję celem zdławienia zbuntowanego Paryża. Bismarck ze swej strony „wypożycał” po trochu rządowi Thiersa jeńców francuskich, którzy poddawani byli umiędzynarodowionej propagandzie. Opowiadał o okrucieństwach i bestialstwie federatów. Żołnierze Wersalu poczęli się uważać za

„armię porządku” występującą przeciw zezwierzęceniemu motlochowi.

„Wiedzieliśmy po co i za co idziemy walczyć”

Obrona Paryża — do wobec zaniechania planów wojskowych Dąbrowskiego na niej tylko poprzestano — polegała w pierwszym rzędzie na utrzymaniu na zachodzie linii Sekwany. Odcinek ten powierzono 6 kwietnia wraz z rangą Naczelnika Sztabu Komendatury Paryża — Dąbrowskiemu. Od południa forty Vanves i Issy znajdowały się pod dowództwem Walerego Wróblewskiego.

Podczas gdy Komuna „czci bohaterów synów Polski”, a demokratyczna emigracja polska włącza się do walki robotników paryskich o sprawiedliwość społeczną — prawnicowa grupa Polonii francuskiej potępia zdecydowanie udział Polaków w Komunie. Książę Czartoryski, przywódca szlacheckiej pracy emigracyjnej, odmawia wręcz prawa do polskości człowiekowi, który nie broni klasowych interesów polskiej magnaterii. Jednocześnie zaś próbuje umniejszyć znaczenie udziału Polaków w ruchu rewolucyjnym: „Z wyjątkiem może jednego Dąbrowskiego: pisze — który jest bardziej Rosjaninem niż Polakiem i który od dawna związany jest z rosyjskimi socjalistami — inni Polacy obcy są idei Komuny. Są to po prostu kondotierzy, żołnierze najemni, oddający

swoje usługi Komunie w zamian za tytuły i zapłatę”.

Właściwą odprawę znalazły te, dyktowane jedynie obawą co do przyszłości nie Polski a szlachetczyzny — słowa na łamach „Reveu du Peuple”, który 18 kwietnia 1871 r. pisał: „Gdzie tkwi przyczyna takiej nienawiści polskiej reakcji do Naczelnika Sztabu Generalnego Paryskiej Gwardii Narodowej? Przyczyna leży w tym, że boi się ona, iż człowiek ten w przyszłości mógłby stanąć na czele ruchu dążącego do oswożenia Polski...”

Komendant Paryża

Najazutrz po mianowaniu Dąbrowskiego Naczelnikiem Sztabu na zebraniu Komuny padają słowa protestu przeciw tej nominacji. Dąbrowski, jest człowiekiem nieznanym, obokrajowcem. Trudnie plotki rozstewane przez Thiersa i płatnych przez niego dywersantów, znajdują podatny grunt nawet i tutaj. Czy Polak ten nie jest aby agentem praskim — pytano.

Jeszcze jednak tego samego dnia wątpliwości te rozwił brawurowy wypad Dąbrowskiego na linii Neuilly — Asnières. „W dniu tym — pisze historyk Komuny, Lissagaray — federacyjni Neuilly ujrzyć mogli młodego, niskiego człowieka w skromnym mundurze, wzywającego pod ogniem nieprzyjaciela daleko wysunięte placówki. Był to Dąbrowski...”

Nowy dowódca po upływie paru już godzin zdobył sympatię swoich oddziałów. Dał o sobie znać dobry

oficer. W noc na 9-go (kwietnia) w towarzystwie Vermorela uderzył na wersalczyków w Asnières, prze-gnał ich stamtąd i otworzył z flanki, ogień z dwoma batalionami montmartskimi na Courbevoie i most Neuilly. W tym czasie jego brat (Teofil) wziął szturmem zamek Becon, stanowiący główną zapórę na drodze z Asnières do Courbevoie”.

Nic dziwnego, że Dąbrowski stał się bohaterem swoich podwładnych. „Wiesz, które bataliony lubią mnie najbardziej — mówił potem — te, które wodłem już w ogień i które straciły połowę swego składu. Druga połowa dałaby się za mnie posiekać i pójść ze mną na koniec świata. Z nimi to opieram się dziesięciokrotnie przewadze wersalczyków...”

Śmiertelna kula

22 maja. Wojska wersalskie w Paryżu. Na ulicach miasta — odezwa podpisana przez Komitet Ocalenia Publicznego: „Paryżanie! Od walki, którą podjęliśmy, nie może się nikt uchylć. Jest to bowiem walka przeszłości z przyszłością. Wolności z despotyzmem. Równości przeciw przywilejom. Braterstwa przeciw niewolnictwu. Solidarności ludów przeciw egoizmowi gniebicieli. Do broni! Niechaj rewolucyjny Paryż, Paryż wielkich dni dopełni swego obowiązku!”

Kto żył, śpieszył na barykady. Młodzi i starzy, kobiety i dzieci rzucając na wezwanie Komitetu Ocalenia wszystkie zajęcia, podjęmu-

jąc obronę Paryża. Zaczęły bój toczy się o każdą ulicę, o każdy dom.

Dąbrowski organizuje obronę w robotniczym Montmartrze. Objęła konno pozycję, nie zwracając uwagi na padające gęsto strzały. Do ostatnich granic wyczerpany jest długotrwałym czuwaniem. Pod wpływem niesprawiedliwych podejrzeń zubożył na swój los. Szuka wyraźnie śmierci.

We wtorek 22 maja o godz. 2 po południu dosięga na barykadzie przy zbiegu ulicy Myrrha i placu Ornano kula wersalska. Towarzysze, podtrzymujący go, gdy spadał z konia, usłyszeli go z ust jego słowa: „I odważył się posadzić mnie o żuraw...” Posadzenie to boloło, widać, bardziej niż ciężka rana brzuszna...

W dwie godziny później Komendant Paryża, Jarosław Dąbrowski, przewieziony do szpitala Laribot-siere, umiera nie straciwszy do ostatka przytomności.

24 maja kondukt pogrzebowy przeciągał broń. ymi się jeszcze tu i ówdzie ulicami Paryża. „Na placu Bastylli — pisze Lissagaray — gwardziści znajdujący się na barykadach zatrzymali pochód i złożyli zwłoki u podnóża kolumny... Ludzie z pochodniami w ręku utworzyli jakby kaplicę z płomieni i wszyscy gwardziści kolejno składali pocałunek na czołe generała...”

Paryż żegnał swego Komendanta

*) Z książki Zygmunta Szymańskiego „Jarosław Dąbrowski”.

Teatr i estrada

PAŃSTWOWY TEATR ŚLĄSKI

W piątek 19 bm. o godz. 19 na Dużej Scenie „Uczeń diabła”. Na Małej Scenie o godz. 20 „Bankierzy ruin”.

Z FILHARMONII ŚLĄSKIEJ

W koncercie symfonicznym Filharmonii Śląskiej, dnia 20 bm. o godz. 19 weźmie udział czołowy pianista polski Raul Koczalski. W programie symfonia Haydna, koncert fortepiano w G-dur oraz suta góralska Ekiara (i wykonanie). Dyryguje Witold Krzemiński.

TEATR LALEK „CZAR”

W sobotę 20 i w niedzielę 21 bm. Teatr Lalek „Czar” Domu Kultury w Katowicach gra bajkę Marii Kownackiej „Bajowe bajeczki i świąteczne skrzypce”. Początek przedstawień w sobotę o godz. 17, w niedzielę o godzinie 15 i 17.

ZESPÓŁ RAPSOODYCZNY PROF. MALAKA

Staraniem Klubu Literackiego przy ZZLP w poniedziałek 22 marca o godzinie 16 zespół rapsodyczny prof. Malaka odegra „Anhellego”. Inscenizacja prof. Malaka.

TEATR POLSKI W BIELSKU

W sobotę 20 marca o godz. 19.30 Teatr Polski w Białym Odrze odegra komedię C. Caillaveta „R. Fiersa i S. Reya p. t. „Ładna historia”. W przygotowaniu tragedia w 3 aktach Pawła Raynala p. t. „Łuk triumfalny”, w reżyserii Edmunda Wiercińskiego.

Nocne dyżury aptek

od 13 do 20 marca

Katowice: Apteka św. Józefa, ul. Jana 10, Apteka pod Opatrznością, ul. 27 Stycznia 28, Apteka św. Elżbiety, ul. 3 Maja 33, Apteka św. Barbary, ul. Krakowska 46, Apteka św. Bronisławy, Kat.-Zajeź, ul. Wojciechowska 46, Apteka pod Aniołem, Kat.-Dąb, Dębowa 1, Apteka w Welnoucu, ul. Oświęcimska 73.

Chorzów: Apteka św. Barbary, Plac Mickiewicza 15, Apteka pod Lwem, ul. Wolności 22, Apteka Marińska, Chorzów-Batory, ul. Kościelna 13, Apteka pod Matką Boską, Chorzów-Stary, ul. Bożogrobców 18.

Bytom: 28. II. — 5. III. Apteka Marińska i Apteka Parkowa, 6. III. — 12. III. Apteka Jagiellońska i Apteka pod Gwiazdą, 13. III. — 19. III. Apteka Miejska i Apteka pod Orłem, 20. III. — 26. III. Apteka Stara i Apteka pod Koroną, 27. III. — 2. IV. Apteka pod Krzyżem.

Ile mamy radioaparatów?

Katowice (t) Stan ilościowy radioaparatów na terenie naszego miasta stale wzrasta. Przyczyniają się do tego w dużym stopniu coraz liczniej powstające sklepy radiowe, z których część uruchomiła ratąlną sprzedaż radioodbiorników dla świata pracy.

Jak wykazuje statystyka, w styczniu br. zarejestrowanych było w Katowicach 11.563 odbiorników (podczas gdy w grudniu ub. r. 7.103) z czego lampowych 11.556 a tylko 7 detektorów. W zaopatrzeniu się w radia produkuje jak dotąd średnio 7.313, podczas gdy dzielnice Zawodzie-Bogucice, Załęże-Dąb i Ligota-Brynów posiadają w równym mniej więcej stopniu po ca 1.500 aparatów.

Czytaj SPORT i WCZASY

Ślepa mina wśród złomu

Straszne skutki wybuchu w fabryce

Sosnowiec (wel). W ub. środę, w godzinach popołudniowych, w stalowni Woźniaków w Sosnowcu wydarzył się tragiczny wypadek, którego ofiarą padło kilka robotników. Celem przygotowania miejsca pod przewidywany transport złomu, jaki miała otrzymać fabryka, polecono grupie robotników oczyścić plantę wzdłuż toru kolejowego, na którym od dwóch lat leży kilkadziesiąt ton złomu. W chwili przerzucania złomu nastąpił nagle niespodziewany

W dążeniu do repolonizacji

Bobrek. (rs) Koło Polskiego Zw. Zachodniego w Bobrku, pow. Bytom, w trosce o jak najszybszą repolonizację miejscowej ludności polskiej, zorganizowało bezpłatne kursy czytania i pisanie w języku polskim. Trwają już one od 3 listopada ub. roku i odbywają się 3 razy w tygodniu, w godzinach wieczornych, w szkole nr 3 przy ul. Kopnickiej. Wykładowcami są nauczyciele szkół miejscowych. Bierze w nich udział ponad 250 uczestników.

Dużą frekwencją cieszy się również biblioteka, zorganizowana przez PZZ w Bobrku, przy ul. Ks. Bończyka 10. Posiada ona na razie tylko 300 tomów, ale zarząd związku czyni usilne starania o jej powiększenie.

Robotniku, co Polskę budujesz od nowa, Kup cegiełkę, a dziatwa twoja będzie zdrowa.

Złóż datkę na budowę Sanatorium PCK w Rabce

Ignacy Urbaniak z Zabrzea nie próżnuje

Nowy doniosły wynalazek przemysłowy

Gliwice (fn). Pisaliśmy już o wynalazkach z dziedziny kolejnictwa, dokonanych przez Ignacego Urbaniaka z Zabrzea. Obecnie po żmudnych próbach, sędziwy, bo 75 lat liczący fachowiec, pracuje nad sposobami powiększenia produkcji, wypracował nową metodę wytwarzania, pozwalającą na osiąganie znacznie większej wydajności pracy przy zaoszczędzeniu materiału ludzkiego i energii (chodzi o zlikwidowanie jednej zmiany). Wynalazek dotyczy przebudowy pieca do ogrzewania bloków, przetwarzających obreć kół do zestawów kolejowych. Według minimalnych obliczeń wynalazcy, podczas jednej zmiany przebudowany według jego projektu piec hutniczy zdoła wykonać 200—250 sztuk kół bosych odcutych i wywalcowanych, 200 do 250 obrotów odcutych i wywalcowanych, oraz 80—100 wałów osiowych do wagonów.

Istniejący do tej pory piec hutniczy przez ulepszenia konstrukcyjne p. Urbaniaka (usuniecie chłodzenia wodą oraz rur szlugo-

wych) uzyska większą od dotychczasowej wydajność przez osiągnięcie równomiernego nagrzewania na przestrzeni krótkiego czasu. Większa niż dotychczas wydajność dwu zmian (szybki) pozwoli na zaprowadzenie 8-godzinnego okresu czasu, przeznaczanego na oczyszczanie pieca z popiołu i szlaku oraz napełnienie go nowymi blokami do dalszej produkcji. Na szczególne podkreślenie

zasługuje fakt, że przy wspomnianych udoskonaleniach, oszczędność węgla wynosiłaby — wedle pobieżnych obliczeń — około 33 proc. przy wzroście produkcji od 100—150 proc. Wprowadzenie ulepszenia pozwoli na stałe dysponowanie w wystarczającej ilości materiałem blokowym, odpowiednio nagrzany, gwarantującym wzmoczoną produkcję przy dostatecznej dostawie na czas bloków

i przy prawidłowej obsłudze pieca.

Sędziwy wynalazca w zrozumieniu doniosłości ulepszenia dla przemysłu państwowego, podjął się dozorować osobiście prace nad przebudową i czas trwania ich określił na 2 tygodnie. Po zaakceptowaniu przez dyrekcję huty „Bankowej” w Dąbrowie wynalazku, został on przekazany do ostatecznej decyzji Instytutowi Badawczemu „Bibrohut” w Zabrzu, który ma przeprowadzić ostateczne próby. Jeżeli się okaże, że ulepszenie to wpłynie dodatnio na wzmocnienie produkcji, będzie ono wprowadzone niebawem do naszego przemysłu. P. Urbaniak, który pracował w hutach Austrii, Niemiec, Francji i Hiszpanii, chce swoje nabyte doświadczenie przekazać odbudowującemu się młodemu państwu.

Plusy łagodnej zimy

Mieliliśmy więcej elektryczności

KATOWICE. — Łagodna zima powodowała topnienie opadów śnieżnych. Spływające z gór wody były zatrzymywane przez zbiorniki, co pozwalało na uruchomienie w większym, niż się spodziewano stopniu elektrowni o napędzie wodnym. Tak np. w styczniu br. elektrownia wodna w Rożnowie dostarczyła na Śląsku znacznych nadprogramowych ilości energii w godzinach pozaszczytowych.

Dostawy prądu z Rożnowa na Śląsk były przewidywane jedynie w okresach największego obciążenia dobowego, czyli w szczytach. Rożnowa dostarczał także energii w niedziele i dni świąteczne.

Opady atmosferyczne pozwoliły również na terenie samego Śląska na swobodniejszą gospodarkę energią elektryczną. Mianowicie zakłady OSSO (Opolszczyzna) miały możliwość wykorzystania przez pełne 24 godziny na dobę całkowitej mocy elektrowni wodnych, co przy niższym stanie wody jest niemożliwe. Zakłady Opolszczyzny pobierały dzięki temu mniejsze niż zazwyczaj ilości energii z innych elektrowni Zagłębia, mianowicie z „Elgörü” i „Elektro”.

Ta lepsza sytuacja przyniosła korzyść nie tylko elektrowniom zawodowym Zagłębia Węglowego. Kilku elektrowniom przemysłowym, w których wystąpiły niespodziewane uszkodzenia, względnie które musiały przeprowadzić remonty własnych turbozespołów i kotłów, udzielono pomocy przez dostawę energii.

Targi w Bytomiu

Bytom. (jt) Decyzją władz miejskich zaprowadzone będą w Bytomiu targi, zamiast likwidującego się z dniem 31 bm. wolnego handlu. Targi będą urządzane 2 lub 3 razy w tygodniu, na Placu Sobieskiego, w godzinach 7—14 latem i 8—14 zimą. Dozwolony będzie jedynie handel nabiałem, warzywami i owocami. Porządku na placu targowym przypilnuje Milicja Obywatelska. Po każdym targu Straż Pożarna zajmie się uporządkowaniem placu.

Złodzieje mienia publicznego ujęci przez organa Milicji

Gliwice. (fn) Pod koniec ub. miesiąca nieznaną sprawcę dokonali kradzieży wielkiej ilości artykułów technicznych z magazynu Fabryki nr. 1. Zjednoczenia Przemysłu Maszyn Elektrycznych przy ul. Jana Śliwki w Gliwicach. Wartość skradzionych przedmiotów wynosiła ok. 300.000 zł. W toku poszukiwań władze milicji nie wpadły na trop złodziei, którzy dokonywali systematycznych kradzieży artykułów technicznych; sprzedawali je przedsiębiorstwom budowlanym i Zjednoczeniu Przemysłowemu. Złodziejami okazali się Henryk Gacka, z zawodu ślusarz, z Kochłowic (ul. Armii Czerwonej 40) oraz F. Hatko.

Wspomniane transakcje były przeprowadzane w mieszkaniu Józefa Hincingera (ul. Częstochowska 2a), który nie wiedząc o pochodzeniu towarów, pośredniczył w sprzedaży. W ten sposób H. Tykwiński zakupił dla Gliwickiego Zjedn. Węgl. oliwną ceratę izolacyjną w ilości 52 m, a P.P.B. zakupiło 20 m tego materiału. Pośrednicy otrzymali tytułem prowizji kwotę 150 zł. od metra. Sprawa znajdzie się niebawem na wokandzie gliwickiego Sądu Okręgowego.

„Pan Twardowski” Różyckiego najbliższą premierą Opery Śląskiej

KATOWICE. (rs) Opera Śląska pod dyktando Stefana Beliny Skupiewskiego przygotowuje jako najbliższą premierę balet Ludomira Różyckiego „Pan Twardowski”. Zespół sceniczny przeprowadza już próby od dłuższego czasu, a przygotowawcze prace techniczne — malowanie kulis, szycie kostiumów i sporządzanie innych rekwizytów — trwają od kilku miesięcy i dobiegają obecnie końca.

Obrazem nakładu pracy i kosztów, związanych z wystawieniem baletu, niechaj będą cyfry. Dotychczas sporządzono 140 kostiumów żeńskich, 120 kostiumów męskich, 80 par butów, około 150 peruk i

kilkadziesiąt sztuk ozdób na głowy tancerek. Na piękne dekoracje (8 obrazów), zaprojektowane przez prof. Jarockiego, zużyto około 2.500 metrów płótna, a modelarnia opery wykańczą wspaniałego, 8-metrowego smoka i inne rekwizyty.

Poziom artystyczny zespół taneczny naszej Opery gwarantuje, że wystawienie „Pana Twardowskiego” będzie poważnym wydarzeniem w życiu kulturalnym nie tylko Śląska, ale i kraju. Premiera „Pana Twardowskiego” w Bytomiu jest przewidziana na 10 kwietnia, a w Katowicach na dzień 13 kwietnia bież. roku.

Urzędowe ceny żywności

Katowice. Komisja Cennikowa przy Województwie Śl.-Dąbr. w Katowicach podaje do ogólnej wiadomości, iż w okręgu przemysłowym, t. j. w miastach i powiatach: Bytom, Gliwice, Chorzów, Katowice, Pszczyna, Rybnik, Sosnowiec, Tarnowskie Góry i Zabrze obowiązują następujące ceny maksymalne na szynkę tylko w okresie przedświątecznym, t. j. od dnia 15 do 31 marca włącznie: szynka surowa wędzona z kością 360 zł, szynka surowa wędzona bez kości i baleron surowy wędzony 420 zł.

Ta sama Komisja ogłasza, iż ceny maksymalne potraw i napoi w zakładach gastronomicznych, ustalone na dzień 15 lutego br. mają nadal moc obowiązującą do dnia 31 marca włącznie, z wyjątkiem niżej podanych (kolejno kategorie I, II, III, IIIa, i IV): kiszka kaszana smażona z kapustą i z kartoflami 85, 90, 75, 70, 70 (Zwyczajne ceny spowodowane zwiększeniem porcji). Kotlet cielecy z jarzynami 240, 210, 190, 180, 180 (W kalkulacji poprzedniej nie uwzględniono kosztów tłuszczu). Stek wieprzowy z kapustą 205, 175, 165, 160, 155. (Zwyczajne ceny spowodowane zwiększeniem porcji). W wypadku wydawania obiadów klubowych w godzinach od 13 do 15 muszą być również wydawane obiady popularne.

Nowe spółdzielnie rzemieślnicze w województwie śląsko-dąbrowskim

KATOWICE. — Na skutek akcji Referatu Spółdzielczego Izby Rzemieślniczej w Katowicach odbyło się kilka zebrań informacyjno-propagandowych, w których wyniku postanowiono przystąpić do zorganizowania spółdzielni. Wyłonione komitety organizacyjne zabrały się energicznie do pracy. Dała już ona dodatnie wyniki. Powstały 3 nowe spółdzielnie, a czwarta — metalowców w Bytomiu — jest w stadium organizacji.

Zorganizowano już Spółdzielnię Stolarzy w Sosnowcu o następującym składzie Rady Nadzorczej: Piotr Banasik, Piotr Parliński, Jan Penczak, Ignacy Kowalek, Stefan Treпка, Wacław Krzyżkiewicz, Teofil Świerczewski, Józef Widała, Stanisław Adamczyk i Lucjan Rudecki. Do Rady Nadzorczej nowopowstałej Spółdzielni Szewców i Cholewkarzy w Będzinie został wybrany: Stanisław Cybulski, Franciszek Piątek, Wojciech Snakowski z Będzina, Jan Kula, Jan Olecka, Antoni Wesółowski z Dąbrowy Górniczej, Józef Cetera ze Strzemieszyc, Wiktor Kubisa i Michał Uciekalski z Czeladzi.

Nowa Spółdzielnia Metalowców, Stolarzy i Budowlarzy w Dąbrowie Górniczej posiada następujący skład Rady Nadzorczej: metalowcy — Teofil Brok, Franciszek Dróżd,

Leon Panek, Jan Walentak; stolarze — Bronisław Dudziński, Wojciech Hycki, Józef Wichler i budowlarze — Aleksander Przybylski i Wacław Moskalik.

Zgłaszac zmiany nazwisk

Katowice. — W związku z ogólnie prowadzoną akcją społeczną imion i nazwisk o brzmieniu niemieckim — zachodzą wypadki, że osoby, które uzyskały zmianę imion względnie nazwisk nie zgłaszają tych zmian Ubezpieczalni Społecznej, co stwarza pewne komplikacje, hamuje normalny tok pracy i powoduje w konsekwencji otrzymywanie przez te osoby wszelkie go rodzaju świadczeń z opóźnieniem. W celu usunięcia tych niedogodności, osoby ubezpieczone w Ubezpieczalniach Społecznych, które uzyskały względnie uzyskają w przyszłości zmianę imion lub nazwisk — winny o tej zmianie zawiadomić niezwłocznie Ubezpieczalnię Społeczną w celu poczynienia odpowiednich sprostowań w ewidencji.

Również osoby otrzymujące emerytury i renty z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych winny o zaszkadzających powiadomić oddziały Z. U. S.

Z życia T. P. P. R.

Katowice. — W poniedziałek, 22 marca, o godz. 10, odbędzie się w lokalu zarządu wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Katowicach, ul. 1 Maja 50 (dawniej Krakowska), konferencja sekretarzy oddziałów powiatowych i miejskich, z udziałem prezesów Kół Masowego Zespelenia. Oddziały, posiadające płatnych kierowników biur, delegują w miejsce sekretarzy — kierowników. Celem konferencji jest omówienie pilnych spraw organizacyjnych. Przedstawiciele Oddziałów i Kół winni posiadać zarówno materiał sprawozdawczy, jak i być zorientowani w całościach spraw organizacyjnych.

Przedświąteczne godziny handlu

Katowice. — Zarząd Miejski w Katowicach podaje do wiadomości, że w Niedzielę Palmową (21 marca) jest dozwolone wykonywanie handlu od godz. 13 do 18. W czasie od Wielkiego Poniedziałku do Wielkiego Piątku (od 22 do 26 marca włącznie) otwarcie sklepów i wszelkich miejsc zawodowej sprzedaży oraz zakładów fryzjerskich przedłuża się do godz. 21, z zachowaniem postanowień ustawodawstwa pracy.

Zagadkowe włamanie do Urzędu Gminnego w Mikuszowicach Śl.

Bielsko (pol). W Mikuszowicach Śląskich nieznaną sprawcą włamają się w noc przez okno do budynku Urzędu Gminnego, do Działu Ewidencji Ludności. Tam za pomocą łomu otworzył szuflady, w których znajdowały się papiery dotyczące ewidencji ludności. Kartoteka niemiecka również została spłądowana. Sprawcy widocznie zależeli wyłącznie na jakichś papierach, mających dla niego znaczenie, nie wzięli bowiem do kasy, ani nie zabrali przedmiotów wartości

5 milionów listów

Bytom. (jt) Miejski Urząd Pocztowy podaje ciekawe cyfry statystyczne. W roku 1947 wpłynęło do Bytomia 3.019.888 przesyłek pocztowych, a wysłano 2.729.055. Na przekazy pocztowe i telegraficzne wpłynęło 156.059.829 zł, wysłano zaś 163.125.426 zł. Ruch telegramowy wyraża się cyframi: odbiór 55.207, nadanie 50.905 depeesz.

Niezwyczajny wypadek kolejowy

Czerwionka. (rs) — Niezwyczajny wypadek wydarzył się na stacji kolejowej Czerwionka w pow. rybnickim. W czasie przejazdu pociągu towarowego, jeden z wagonów, z niewyjaśnionych powodów wyskoczył z szyn. Maszynista nie zauważył wypadku i ciągnął wagon po progach kolejowych na przejeździe około 1000 m, niszcząc tor do tego stopnia, że musiano na tym odcinku wstrzymać ruch kolejowy na przeciąg dwu dni, do czasu naprawienia toru.

PANSTWOWE PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁOWO-BUDOWLANE Nr 6 w Bielsku, ul. Piastowska 16

PRZYJMIE:

4-ch inżynierów budowlanych z praktyką wzgl. 1112

rutynowanych budowniczych na kierowników budów.

Wynagrodzenie wg. umowy.

RADIOODBIORNIKI

DLA ŚWIATA PRACY
PO CENACH REKLAMOWYCH

„LUDOWY” 3 LAMPOWY — 10.000,-
„DEMOKRATA”

3 ZAKRESOWY Z DYNAMICZNYM GŁOSNIKIEM
W LUKSUSOWEJ SKRZYŃCE — **23.750,-**
P O L E C A

RADIO - FALA

KATOWICE, KOŚCIUSZKI 1a. — TEL. 355-08.
KREDYT KRÓTKOTERMINOWY! (1033)

ZABRSKIE ZJEDN. PRZEM. WĘGLOWEGO

zakupi:

1 przetwornicę dwutwornikową
o mocy 80—100 kw. na napięcie, po stronie prądu zmiennego 6000, 2000 albo 500 V, po stronie prądu stałego 250 V — z kompletnym wyposażeniem na prąd zmienny i stały lub bez wyposażenia.

1 generator prądu stałego
mocy 80—100 kw. o napięciu na zaciskach 250 V, obroty możliwe 1500/min.

Oferty należy kierować do Z. Z. P. W. — Zabrze, ul. Wolności 335, Dział Maszynowy. 1111

Kupię kadzie sosnowe

pojemności 3000 — 5000 litrów.
„Podać cenę — termin. 1116

BIELSKO — SKRYTKA POCZTOWA 27

Wolne posady

EKSPIEDIENTKI wykwalifikowane do wyrobu miedzi od zaraz potrzebne. St. Kosmowski i S-ka, Katowice, ul. 3 Maja 14. 3138g

ZATRUDNIMY od zaraz: tokarzy metalowych, frezów, ślusarzy do robót precyzyjnych, ślusarzy narzędziowych, ślusarzy metalowych. Warunki pracy i mieszkania do omówienia. Zgłoszenia: Oddział Kadr Południowe Zakłady Obuwia w Chelmku, pow. Chrzanów. 1767d

ZATRUDNIMY od zaraz: Obuwników wysoko kwalifikowanych, modelarzy-obuwników, modelarzy kopyt, księgowych, referentów planowania, statystyki i norm akordowych. Reflektuje się na sily kwalifikowane z praktyką. Warunki pracy i mieszkania do omówienia. Zgłoszenia: Oddział Kadr Południowe Zakłady Obuwia w Chelmku, pow. Chrzanów. 1766d

ZATRUDNIMY od zaraz: Inżynierów - mechaników i techników - mechaników na stanowiska kierownicze. Warunki pracy i mieszkania do omówienia. Zgłoszenia: Oddział Kadr Południowe Zakłady Obuwia w Chelmku, pow. Chrzanów. 1765d

GOSPODIA z dobrym gotowaniem do małej rodziny od Cieszyńska potrzebna od kwietnia. Warunki dobre. Zgłoszenia: Katowice, tel. 312-65 lub oferty ul. Daszyńskiego 4 m. 8 3161g

POTRZEBNA uczciwa, odana osoba do dwójki dzieci. Wynagrodzenie dobre. Bartosiński, Wałbrzych, Moniuszki 10. 1758d

GOSPODIA z dobrym gotowaniem potrzebna natychmiast. Zgłoszenia: Zabrze, ul. Wolności 335, p. między 15-18, Ziolkowski. 1773d

ZJEDNOCZENIE Biur Projektowo-Montażowych Przem. Węglowego Katowice, Armii Czerwonej 3 (dawnej Zamojskiej) 23. przyjmie: inżynierów-mechaników do prac biurowych, referentów technicznych, referentów samochodowego, pracowników do Biura Prawnego, biegłych maszynistek, monterów do silników samochodowych, elektryka samochodowego, blacharza-spawacza samochodowego. 1779d

DZIAŁ Szkolnictwa Zawodowego Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego w Katowicach przyjmie kandydatów na kierowników i wychowawców internatów przy Szkołach Górniczych. Podania wraz z 2 życiorysami należy przesyłać do Działu Szkolnictwa Zawodowego C. Z. P. W. w Katowicach, ul. Powstańców 43. 1780d

POSZUKUJE SIĘ: księgowych, starszych referentów do Wydziału Zaopatrzenia, biegłych maszynistów i stenotypistek, sekretarki, warunki korzystne. Zgłoszenia osobiste lub pisemne przyjmują Zjednoczenie Biur Projektowo-Montażowych dla Górnictwa, Katowice, ul. Zamojskiej 23, pokój nr 10. 1746d

BYTOMSKIE Zjednoczenie Przemysłu Węglowego w Bytomiu, ul. Moniuszki 28. Rejonowa Komenda Straży Przemysłowej przy Dyrekcji Bytomskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, przyjmie od zaraz 50 zdemobilizowanych żołnierzy do służby w Straży Przemysłowej. Wynagrodzenie według umowy zbiorowej dla pracowników Przemysłu Węglowego. 1781d

ZDOLNEGO energicznego handlowca celem reprezentacji firmy przemysłowej na okrag województwa. Warunki do omówienia. Wyczerpujące oferty z życiorysem do Biura Ogłoszeń: Lipski, Sopot, Grunwaldzka 36a pod „111”. 1783d

SILĘ biurową, obeznaną z księgowością, poszukujemy do domu wypoczynkowego w Kudowej. Oferty: Czytelnik Katowice pod „Kudowa”. 3290g

POMOCNICA domowa potrzebna natychmiast. Bardzo dobre warunki, własny pokój. Oferty: Czytelnik Katowice pod „Pomocnica”. 3223g

DO WSPÓŁPRACY poszukuję inżyniera - konstruktora do zaprojektowania budynków przemysłowych. Oferty: Czytelnik Katowice pod „2604”. 3230g

UCZNIA piłkarskiego poszukuję (z roczną praktyką). Bykowna, 11 Listopada 13, Szmidt. 3247g

Posad poszukują

HANDLOWIEC energiczny zaprowadzony w terenie, przyjmie zastępową poważnej fabryki, dział spóżywczy, cukierniczy, gospodarczy. Zgłoszenia: Dziennik Zachodni Bytom, „Przedstawiciel”. 3236g

SPECJALISTA stemplarstwo kaucyjnym, wieloletnia praktyka, szuka posady. Oferty „PAR”, Poznań, Rajczaka 7, pod „3.729”. 1785d

KSIEGOWY poszukuje posady na popołudniowe godziny. Oferty: Czytelnik Katowice, „Księgowy”. 3238g

KASJERKA - księgowa z długoletnią praktyką, znająca obliczenia zarobków, podatków i ubezpieczeń, poszukuje posady. Oferty: Czytelnik Katowice pod nr „2622”. 3250g

Koleje Elektryczne Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego Katowice, ul. Matejki 2

ogłaszają

przetarg nieograniczony na wykonanie robót brukarskich wzdłuż torów tramwajowych.

Podkładki przetargowe za opłatą zł 100 odebrać można w Biurze Zakupów, pokój Nr 22, oferty zaś należy składać w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na wykonanie robót brukarskich” do skrzynki ofertowej.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 31. 3. 1948 r. o godz. 10. Koleje Elektryczne zastrzegają sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, podziału robót między kilku oferentów wzgl. unieważnienia przetargu bez podania przyczyn oraz zwrotu jakichkolwiek odszkodowań. 1114

ROZTWORY MIANOWANE

FENOLFTALEINA (roztw. alkohol.)
METYLORANŻ (roztw. wodn.) 1%
ROZTWÓR JODU 1/1000
ALKOH. ROZTW. EUGU pot. 0,1n
KWAS SOLNY 0,1n
KWAS AZOTOWY 0,1n
EUG SODOWY 0,1n
EUG POTASOWY 1n

Oprócz wyżej wymienionych, wykonujemy wszelkie inne roztwory na zamówienie.

LABORATORIUM CHEMICZNO-FARM. „TYTAN”
Bytom, ul. Wrocławska 5, tel. 42-04. 1004

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Ogłaszam, że dnia 22 marca 1948 r. o godz. 11 sprzedam publicznie w Opolu, ul. Reymonta 6 większą ilość proszku i mydła do prania, mydła toaletowego, różnych wód kwiatowych, sztory, płaszcze biurowe, kapelusze męskie i damskie, pyjamy damskie, koszułe męskie i jedno futro damskie.

Powyzsze ruchomości, które oszacowano na łączną sumę 237.440 zł, można oglądać w dniu licytacji na miejscu sprzedaży.

1123 Komornik Sądu Grodzkiego w Opolu (—) J. Lika

Kupne

KSIAZKI NAUKOWE polskie, niemieckie, kupuje — sprzedaje. Księgarnia Antykwarja Nikodemski, Katowice, Jana 14. 1385d

SRUT stalowy (wiertniczy) średnicy 2 — 3 mm, kupi „Górnik” Kraków, Pędzichów 13. 1712d

GAZE MEYNSKA, pasy stałe kupujemy. Bytom, Moniuszki 15, tel. 4993. 2176g

MIKROSKOPY — Epidiaskopy — Projektor 15 mm — Sztopyer — Powiększalnik — Fotoaparaty — Cyfryki kupuje, sprzedaje Jan Fudjak i S-ka, Łódź, Piotrkowska 33. 1447d

KASĘ OGNIOTRWAŁĄ wzgl. pancerną wagi około 500 kg kupimy. Zgłoszenia: Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego Oddział w Katowicach, ul. Sokolska 4, tel. 319-87. 1764d

PLANKĘ lub materiał rozmiar 5 x 7 m, kupię. Tel. 333-63. 3186g

PRASE ekscentryczną automat kupimy. Bobo, Katowice, Opolska 18, telefon 335-24. 1769d

MASZYNY komplet do produkcji karbonarzy kupimy. Wytwórnia Zabawa Bobo, Katowice, Opolska 18, tel. 335-24. 1770d

FUTRA, piżmowce, tchórze, lisy, surowe — garbowane kupujemy — „Occasion”, Warszawa, Chmielna 15. 1782d

KUPIE beczki winne każdej pojemności od 50 do 2000 ltr. Jan Doleżyński, Piotrowice Śl. 3231g

KUPIE większą prasę owocową hydrauliczną z młynkiem i elewatozem. Jan Doleżyński, Piotrowice Śl. 3232g

TOKARNIE kupię. Zgłoszenia kierować Kraków „Serwis”, Starowiślna 57. 3244g

Sprzedaje

WYTWORNIJA bielizny L. Wolniak. Łódź, Piotrkowska 231 poleca koszułe męskie w dużym wyborze. 1320d

DREWNIAKI artystyczne, sznuraki, sandaiki, pantofle. Hurt — detal poleca Wanda Woch — Kraków, Hala Targowa 22. 1713d

POLECAMY na święta olejki do ciast, cukier wanilinowy, proszki do pieczenia i budynie. Wytwórnia artykułów cukierniczych „Enbegeka” Katowice, Plebiscytowa 17, tel. 327-03. 1611d

MOTOR 5. 5. P. S. Volt 380/660 obrotów 1440, prawie nowy sprzedamy. Bobo, Katowice, Opolska 18. 1771d

ANGIELSKIEGO, francuskiego, łaciny, matematyki wyucza. Katowice, Młynska 7, III p. po lewej. 3215g

ANGIELSKIEGO, rosyjskie go najszybciej wyuczym „Dyplomowany”, tel. 347-34 3254g

Mieszkania

ODSTĄPIE natychmiast 2 pokoje, kuchnia, komfort z telefonem w Bytomiu. Oferty Dziennik Zachodni Bytom pod „Natychmiast”. 3237g

5 POKOI, kuchnia, komfortowe, Gliwice, boczna Złocieńska, zamienie na 3-pokojowe gotemortowe w Wilie — ogród. Oferty: Czytelnik Gliwice pod „Zielona”. 3256g

ZAMIENIĆ pokój, kuchnię w Gliwicach na 2-3 pokojowe z ogrodem, może być poza miastem. Zwroć koszt ta. Oferty: Czytelnik Gliwice pod „9035”. 3259g

MIESZKANIE 2-3 pokoje w Katowicach poszukuje. Zwrot nawet wysokich kosztów. Zgłoszenia Czytelnik Katowice pod „Hurt”. 3251g

Pokoje

POSZUKUJE pokoju umiowanego z używalnością kuchni w Bytomiu, Chorzowie lub Gliwicach. Oferty: Katowice, Mikołowska 15, m. 2. 3217g

POKOJU sublokatorskiego umiowanego poszukuje od zaraz. Władomocni Firma Sowiński, Katowice, Korfantego 6. 3243g

POKOJU niekrepującego w Katowicach poszukuje pan na stanowisku. Dobre wynagrodzenie. Oferty: Dziennik Zachodni Katowice pod „Spektrol”. 3246g

Lokale handlowe

LOKAL handlowy duży, z mieszkaniami, 2 pokoje, kuchnia, Zabrze, ul. Wolności, odstąpię za zwrotem kosztów remontu. Oferty: „Wiedza” Zabrze — pod „Punkt”. 1772d

ODSTĄPIE za zwrotem kosztów remontu w Bytomiu sklep z telefonem, 2 magazyny przyległe, garaż, sutereny. Zgłoszenia: Dziennik Zachodni Bytom pod „Dobry punkt”. 3235g

POSZUKUJE do wydzierżawienia piekarnię z mieszkaniem w województwie śląskim Jan Bojko, Zyrardów, kiosk. 1776g

SKRADZONO wszelkie dokumenty osobiste na nazwisko Clichecki Tadeusz, Chorzów, Ks. Picka 12. 3235g

Zguby i kradzieże

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Mucha Jan Chorzów, Opolska 15. 3234g

MOTOR ELEKTRYCZNY

wolnoobrotowy 720 obrotów 30—40 KM

ZAKUPIMY

Oferty „India” Kraków, Prądnik Czerwony, Wronicza 7, tel. 579-91. 1121

CENTRALA TEKSTYLNĄ — SKLEP NR 1 W BYTOMIU, ULICA KATOWICKA NR 6

ogłasza

przetarg nieograniczony na wykonanie remontu lokalu oraz urządzenia sklepowego (na tekstyliu)

Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Centrali Tekstylnej w biurach przy ul. Józefczaka nr 29, 3 piętro (ob. Radecki Jerzy).

Oferty należy składać w zamkniętych kopertach do dnia 23. III. 1948 r. do godz. 12 w Centrali Tekstylnej, ul. Józefczaka 29.

Komisijne otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 13.

Centrala Tekstylna Sklep Nr 1 zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta oraz ewentualne unieważnienie przetargu bez podania powodów i odszkodowań.

Centrala Tekstylna Sklep Detaliczny Nr 1 Bytom 1079 Kierownik Sklepu (—) Radecki Jerzy

ZJEDNOCZENIE FABRYK MASZYN I SPRZĘTU GÓRNICZEGO BYTOM, UL. PARKOWA NR 2

ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY 1107

na wykonanie robót kanalizacyjnych w Piotrowskiej Fabryce Maszyn w Piotrowicach Śl. (długość kanalizacji ca. 1500 m. b.).

Słpe kosztorysy, po okazaniu dowodu na wpłacone 200 zł w Kasie Zjednoczenia, oraz bliższe informacje można otrzymać w Biurze Budowlanym Zjednoczenia, pokój nr 317. Oferty w podwójnych zabezpieczonych kopertach z napisem na zewnętrznej: „Oferta na wykonanie robót kanalizacyjnych w Piotrowskiej Fabryce Maszyn w Piotrowicach Śl.” należy składać do dnia 31. III. br. godz. 10 w biurze informacyjnym, pokój Nr 133.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone wadium w wysokości 1 % od sumy kosztorysu.

Komisijne otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 10,15 w pokoju Nr 220.

Zjednoczenie Fabryk Maszyn i Sprzętu Górniczego zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, zmniejszenia lub zwiększenia ilości robót, względnie unieważnienia przetargu bez podania powodów i odszkodowania.

ANGIELSKIEGO, rosyjskie go najszybciej wyuczym „Dyplomowany”, tel. 347-34 3254g

Mieszkania

ODSTĄPIE natychmiast 2 pokoje, kuchnia, komfort z telefonem w Bytomiu. Oferty Dziennik Zachodni Bytom pod „Natychmiast”. 3237g

5 POKOI, kuchnia, komfortowe, Gliwice, boczna Złocieńska, zamienie na 3-pokojowe gotemortowe w Wilie — ogród. Oferty: Czytelnik Gliwice pod „Zielona”. 3256g

ZAMIENIĆ pokój, kuchnię w Gliwicach na 2-3 pokojowe z ogrodem, może być poza miastem. Zwroć koszt ta. Oferty: Czytelnik Gliwice pod „9035”. 3259g

MIESZKANIE 2-3 pokoje w Katowicach poszukuje. Zwrot nawet wysokich kosztów. Zgłoszenia Czytelnik Katowice pod „Hurt”. 3251g

Pokoje

POSZUKUJE pokoju umiowanego z używalnością kuchni w Bytomiu, Chorzowie lub Gliwicach. Oferty: Katowice, Mikołowska 15, m. 2. 3217g

POKOJU sublokatorskiego umiowanego poszukuje od zaraz. Władomocni Firma Sowiński, Katowice, Korfantego 6. 3243g

POKOJU niekrepującego w Katowicach poszukuje pan na stanowisku. Dobre wynagrodzenie. Oferty: Dziennik Zachodni Katowice pod „Spektrol”. 3246g

Lokale handlowe

LOKAL handlowy duży, z mieszkaniami, 2 pokoje, kuchnia, Zabrze, ul. Wolności, odstąpię za zwrotem kosztów remontu. Oferty: „Wiedza” Zabrze — pod „Punkt”. 1772d

ODSTĄPIE za zwrotem kosztów remontu w Bytomiu sklep z telefonem, 2 magazyny przyległe, garaż, sutereny. Zgłoszenia: Dziennik Zachodni Bytom pod „Dobry punkt”. 3235g

POSZUKUJE do wydzierżawienia piekarnię z mieszkaniem w województwie śląskim Jan Bojko, Zyrardów, kiosk. 1776g

SKRADZONO wszelkie dokumenty osobiste na nazwisko Clichecki Tadeusz, Chorzów, Ks. Picka 12. 3235g

Zguby i kradzieże

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Mucha Jan Chorzów, Opolska 15. 3234g

ZJEDNOCZENIE BIUR PROJEKTOWO-MONTAŻOWYCH PRZEM. WĘGLOWEGO ZAKŁAD ELEKTRYCZNY

Katowice, Warszawska nr 33, parter

poszukuje:

inżynierów i techników z zainteresowaniami naukowo-technicznymi. Pożądana praktyka w projektowaniu i montażu w jednym z następujących działów: urządzeń rozdzielczych, instalacji przemysłowych, maszyn wyciągowych, urządzeń teletechnicznych i pomiarów elektrycznych. Zakład dysponuje wolnym mieszkaniem w rejonie Katowic.

CENTRALNE WARSZTATY ELEKTRYCZNE

Dąbrowa Górnicza (dawn. kop. Flora)

poszukują:

technicznego zastępcy kierownika warsztatów, inżyniera i techników mających zamiar specjalizować się w budowie maszyn elektrycznych, wykwalifikowanych nawijaczy i ślusarzy oraz kierowników Wydz. Planowania. 1109

Wyrób i sprzedaż konfekcji

M. WAJS i S-ka

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 36. — Telefon 268-23

Poleca: spodnie, ubrania męskie 30—100%, płaszcze damskie, i męskie, kanadyjki itp. 1024

PASTY 1096

POLEROWNICZE

YANGO, W-wa ul. Polna 28

Spawalnica

warsztaty mechaniczne Koźłowski i Modrzyk, Zabrze, ul. Wolności 118, telefon 30-31. 1105

Zabrskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego Zabrze, ul. Wolności 335 przyjmie natychmiast:

1 inżyniera lądowca
2 rutynowanych techników budowlanych, kilku kreślarzy maszynowych, maszynistów i stenotypistek.

Reflektuje się tylko na sily wysoko kwalifikowane. Zgłoszenia osobiste do Biura Personalnego. 1108

WYKONUJE wszelkie prace wchodzące w zakres piekarni: jak: układanie nowego parkietu na gwoździ jak i na lepiku oraz pieczenie i cyklinowanie starego parkietu. Zakład parkietarski Kaczmarek Dezydery, Katowice, Opolska 17, tel. 355-68. 1775d

GWINCIARKI do masowej produkcji nakrętek do 5 milimetrów „Galmet”, Warszawa, Marszałkowska 114. 1778d

RADIOKLINIKA, Katowice Kościuszki 8 — naprawia wszelkie aparaty, szybko, solidnie i tanio. 1468d

OSTRZEGA SIĘ przed wypożyczeniem należności z tytułu prac kominiarskich Firma Kuźnia, na ręce mojej żony Heleny z domu Zurek. Kuźnia Edward, majster kominiarski, Cieszyń, Łódź, Piotrkowska 179, Kuratowski, tel. 133-98. 1785d

1784

1775

GRANYCH 52 LOTERII

ciągnięcia 3-ciej klasy

padły na 344 438 78061 207 942 79198 703 37
k.p., 32003 991.

ie.
a na Nr Wygrane po 1.000 zł
z 2-go dnia ciągnięcia.

25136 73
padły na 254 68 71 309 422 3 531 4 610 30 719
50 15993 820 26002 161 75 302 28 566 728 817
55 49084 927 72 27137 171 292 534 82 612 35
998. 779 82 967 28003 16 110 73 260 71
3. 376 4174 609 18 64 85 98 786 815 71
Hy na Nr 949 51 29011 171 319 42 615 786 879
50 15993 87 918 50 1 85.

655 49084 30083 118 66 79 88 501 81 7 770
998. 812 31 982 31015 44 80 332 405 20 41
Hy na Nr 75 98 99 548 68 782 885 88 916 48
13 13301 376 474 609 18 64 85 98 786 815 71
986 19472 766 82 801 39 93 968 91 33147 382
952 30546 524 31 679 86 825 34007 8 43 134 77
600 38261 8 88 92 280 422 527 35 96 740 64 802
319 48760 73 8 892 35083 92 198 200 14 42 405
230 55164 48 77 96 549 738 80 917 36211 441 458
804 67190 529 46 608 747 871 909 24 31 85 37010
921 100 74 269 99 435 41 99 509 30 40 56
Hy na Nr 606 866 962 38024 43 161 253 308 39
2443 720 65 419 550 686 9 811 39258 80 310 27
5160 5243 41 70 82 428 500 16 39 86 650 90 708
7 215 318 84 78 860 913 56 87.

40005 33 7 72 99 175 279 85 8 349
99 4669 74 9 559 61 618 68 83 843 78
90 4105 323 35 493 521 44 74 620 61
10139 617 92 730 928 42 65 70 83 42135 375 80
3188 897 565 74 9 625 87 710 824 46 51 69 937
9 596 788 65 6 43077 81 100 36 242 53 395 538
775 18120 51 822 934 52 44025 6 48 139 74 31
78 23029 53 82 470 575 628 92 704 10 45 867
903 25112 917 52 88 45051 119 35 43 275 368
28 30147 652 84 96 741 68 70 80 874 46036 79
094 35337 170 218 309 11 45 52 6 90 599 672
71 38752 736 43 96 846 903 54 60 47025 175 80
89 45372 55 219 410 509 624 45 738 44 72 919
9361 722 83 48000 238 417 66 559 63 631 49 786
500 52264 817 8 49142 62 227 43 90 300 402 12
53 413 83 89 677 837 930 89.

3 669 776 50043 9 168 85 205 55 478 554 623
99 487 724 834 9 967 72 51048 107 60 75 205
405 68480 475 687 869 944 88 96 52055 70 81
979 71106 105 215 358 603 716 84 806 905 908
73020 425
76194 228

po 1.000 zł należy sprawdzić w kolekturze

Czytelnicy piszą...

Krynica prostuje i zaprasza na święta

W numerze „Dziennika Zachodniego” z dnia 26. II. br. P. T. Redakcja mylnie zamieściła fotografię z napisem „Widok na schronisko górskie w Zakopanem”.

Prostując to, podajemy, że zamieszczona fotografia przedstawia zdjęcie tzw. „Dyrektorówki” tj. budynku reprezentacyjnego, wybudowanego dla Prezydenta Rzplitej oraz wyższych przedstawicieli Rządu.

Załączone zdjęcie zostało wykonane w 1938 r. z okna teatru z rójowego w Krynicy, spalonego przez Niemców w 1943 r.

Przy tej sposobności dodajemy, że sezon zimowy w Krynicy pomimo nie sprzyjających warunków śnieżnych, należy uznać za bardzo udany, gdyż frekwencja kuracjuszy do

dnia 15. III. br. wyniosła 200 proc. w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego.

Z ważniejszych imprez na prof. Franciszka Łukasiewicza, znanego pianisty z Poznania, dalek koncert znanego śpiewaka barytona Jerzego Gardy, Szopka Polityczna z Warszawy i inne.

W tegorocznym sezonie zimowym została otwarta czytelnia zdrojowa dzienników i czasopism w Starym Domu Zdrojowym, w której za minimalnym wstępem (5 zł) można spędzić w pięknie urządzonej i dobrze ogrzanej sali wolne od kuracji chwile, szczególnie w czasie niepogody.

Otwarcie tunelu w Żegiestowie znacznie usprawniło komunikację ze zdrojowiskiem, a szczególnie wprowadzone bezpośrednie wagony Warszawa — Krynica są wielkim udogodnieniem dla chorych, jadących do tutejszego zdrojowiska.

Nadmieniamy, że od czasu otwarcia czytelnicy zdrojowej wśród pism codziennych figuruje stale i „Dziennik Zachodni”.

W związku z okresem świąt Wielkanocy, pięknej pogody oraz z ogólnym życzeniem kuracjuszy sezon zimowy został przedłużony do końca miesiąca marca.

Inż. Leon Nowotarski
Przewodniczący Komisji
Zdrojowej.

Literatura polska w języku portugalskim

Sao Paulo. (PAP) Jak wynika z ogłoszonych tu danych bibliograficznych, na język portugalski przetłumaczonych zostało ogółem 26 dzieł literatury polskiej. Z 7 tłumaczonej autorów polskich najpopularniejszy jest Henryk Sienkiewicz.

Poza tym istnieją tłumaczenia dzieł Korzeniowskiego, Kossak-Szczuckiej, Ossendowskiego, Rey-monta, Żeromskiego i Wasilewskiej. Większość jednak tych prac tłumaczona była nie z oryginału, lecz z przekładów na języki obce.

SPORT

W naszym światku...

W okresie, który w odniesieniu do Niemców można nazwać „denacyfikacyjnym”, czytelnicy gazet, obserwujący jego przebieg, mieli niewyuczerpane źródło zdziwienia, potem złości, a wreszcie już tylko śmiechu. Bo i jakże się nie śmiać, kiedy pisma donosiły, że jakiś tam zagorzały hitlerowiec okupował swą wolność... kilkoma paczkami amerykańskich papierosów.

Inaczej podszedł do tej sprawy świat sportowy, mniej biegły w przepisach prawnych, z których na pamięć zna doskonale jeden tylko paragraf: moralność. I kiedy wyłoniła się kwestia udziału w międzynarodowym życiu sportowym znanego hitlerowca, Bradla, sportowcy zgłosili energiczny protest i „partei-genosse” Bradl pozostał w domu, przeżywając wściekłość, w wolnych chwilach od czytania „Mein Kampf”. Nie pozostawiono mu nawet jedynej jego osłody — tytułu mistrza świata w skokach. W ciągu ostatniego tygodnia jego rekord, uzyskany na skoczni w Planicy (Jugosławia) został dwukrotnie pobity. Tym samym nazwisko — zdrójcy wykreślone zostało definitywnie z listy sportowców.

Naiwność niektórych kibiców jest wręcz rozbrajająca. W tych dniach otrzymaliśmy od p. J. Wol... z Sosnowca list, w którym skarży się na surowość piłkarskich władz, które ukarały jego siostrzeńca kilkumiesięczną dyskwalifikacją „za to tylko, że tracił lekko sędziego za niesprawiedliwość. Ale sędzia jest zwolennikiem tamtej drużyny i dlatego tak źle prowadził mecz...”

Nie wiemy, czym zwolennikiem jest wymieniony przez Pana sędzię, natomiast wiemy, że nie tylko sędzię, ale nikogo nie wolno bić. Niech o tym pomyśli Pański siostrzeniec przez te kilka miesięcy odpoczynku.

Nie będzie wtedy „niesprawiedliwości”.

Mistrzostwa łyżwiarские ZSRR Isakowa przoduje

Moskwa. W Kirowie rozpoczęły się zawody łyżwiarские o mistrzostwo ZSRR.

W grupie kobiecej pierwsze miejsce w biegach na 500 i 3000 m zdobyła mistrzyni ZSRR Maria Isakowa przed Selichową. Czas Isakowej w biegu na 500 m — 50,2 sek., na 3000 m — 5:39,2 m'n.

W grupie męskiej w biegu na 500 m uzyskali jednakowy czas 45,2 s łyżwiarze Uljanow, Boiskow, Ibielajew, którzy też otrzy-

mali tytuły mistrzów ZSRR. Bieg na 5000 m wygrał Piskunow 8:52,3 min., 2) Proszyn, 3) Pietrow.

W ogólnej punktacji w grupie żeńskiej prowadzi Isakowa przed wicemistrzynią świata Selichową i Icholszczewnikową. W grupie męskiej na pierwszym miejscu Proszyn na drugim Gierasow, na trzecim Aazow.

Zawody odbyły się w niepomysłnych warunkach atmosferycznych przy silnym wietrze.

Łódź. (SAP) Jedyna w Polsce uczelnia o charakterze uniwersytetu korespondencyjnego, jaką jest w Łodzi Wyższa Szkoła Nauk Administracyjnych, kształci tysiące pracowników państwowych, samorządowych i innych, podnosi ich kwalifikacje zawodowe, umożliwia im dalszy awans społeczny. Oto jeszcze jeden wyraz troski, jaką ludowe państwo roztacza nad najszerszymi rzeszami pracowniczymi. Uczelnia taka, jak WSNA jest w Polsce bez precedensu.

Przy ul. Gen. Świerczewskiego 4 w Łodzi, w pięciopokojowym lokalu mieści się rektorat, sekretariat i kwestura Wyższej Szkoły Nauk Administracyjnych. W wydzielonym przy ul. Narutowicza 58 budynku, odbywają się codziennie między godz. 16 a 20 wykłady, na które uczęszcza z samej Łodzi ok. 600 osób. Ogółem w całej Polsce WSNA ma 2.700 słuchaczy.

Statystyka uczelni mówi, że w woj. łódzkim jest 74 słuchaczy, w gdańskim — 103, kieleckim — 230, krakowskim — 124, lubelskim — 217, łódzkim — 723, pomorskim — 126, poznańskim — 301, rzeszowskim — 148, śląskim — 127, szczecińskim — 75, olsztyńskim — 42, wrocławskim — 183, warszawskim łącznie z Warszawą — 123. Dominują mężczyźni. Jest ich ponad 2.200. Charakterystyczne jest, że nawet Zarząd m. Warszawy, sto-

licy, w której jest tyle wyższych uczelni, gdzie jest Akademia Nauk Politycznych, — zwraca się stale do WSNA w Łodzi o dane, co do możliwości zapisania swoich nowych pracowników na tę uczelnię. Takie samorządy, jak Kraków, czy Poznań, pokrywają nawet koszty studiów, wynoszące 300 zł miesięcznie od 1 słuchacza.

Słuchacze tego uniwersytetu korespondencyjnego, to przeważnie urzędnicy samorządów, skarbowości, PKP, poczty, spółdzielczości itp. Pochodzą oni głównie ze sfer chłopskich (37,5 proc.), na drugim miejscu są synowie robotników (26,5 proc.), dalej idą akademicy ze sfer urzędniczych (20,5 proc.), 11,5 proc. z warstw drobniomieszczańskich, a 4 proc. stanowią wolne zawody. Słuchaczami WSNA są często burmistrzowie i prezydenci miast. Jest też dwóch wojewodów, są starostowie powiatów. Zapisanych jest przeszło 20 magistrów, a więc ludzi z ukończonym wyższym wykształceniem prawniczym, którzy uważają za konieczne uzupełnienie swojej wiedzy w zakresie nauk administracyjnych. Inni, z niedokończonym wyższym wykształceniem, szukają tu możliwości kontynuowania studiów, zdobycia dyplomu.

Pokazano nam w rektoracie WSNA kilka prac dyplomowych.

zakwalifikowanych do druku. Skala zainteresowań ich autorów jest szeroka. Od zagadnień skarbowości naukowej, organizacji pracy — do problemów geograficzno-ekonomicznych. Nadleśniczy, mieszkający od lat w Borach Tuchołskich, p. Kazimierz Horsi, nadesłał pracę o tych Borach, pracę cenną, potrzebną. Widziałem interesującą pracę absolwenta WSNA o drogach w Polsce.

Jak wygląda system pracy i kontroli postępów? Okazuje się, że poza skryptami, regularnie wysyłanymi studentom, każdy z profesorów przesyła słuchaczom do opracowania specjalne materiały i tematy. Otrzymawszy je z powrotem pocztą, poprawia i odsyła studentowi. Jest to swego rodzaju korespondencyjne seminarium, dające jednak olbrzymie korzyści usamodzielniającym się z czasem słuchaczom.

Ogółem wydano po dziś dzień ponad 25 tys. skryptów, obejmujących wszystkie wykłady.

Przed przyjazdem na egzaminy do Łodzi, słuchacze skierowują listowne zapytanie, czy profesor będzie w tym czasie na miejscu. Otrzymawszy odpowiedź pozytywną, słuchacz przyjeżdża na kilka dni i składa egzamin.

Wykładowcami WSNA są przeważnie profesorowie Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Warszawskiego, dojeżdżający systematycznie do Łodzi. Wśród nich są: prof. dr Ludwik Bar (nauka i prawo administracyjne), prof. Ludwik Domański (prawo cywilne i gospodarcze), prof. Aleksander Mogilnicki (procedura karna), rektor, prof. Bolesław Wilanowski, dziekan wydz. prawno-ekonomicznego Uniw. Łódzkiego (nauka o państwie, prawo państwowe), prof. Zofia Cybulska (współczesne doktryny ekonomiczne i społeczne, marksizm) i kilku-nastu innych wybitnych socjolo-

gów, znawców historii gospodarczej, prawa, skarbowości, polityki społecznej itp. przedmiotów, objętych programem 3-letnim WSNA.

Rektor uczelni, prof. Wilanowski, jest zapalonym entuzjastą WSNA. Idea tzw. „zaocznych fakultetów” interesowała go dawno, jeszcze wtedy, gdy był dziekanem wydziału prawnego na Uniwersytecie Wileńskim. Obecnie, mimo swych zajęć na Uniwersytecie, objął kierownictwo WSNA, uważa bowiem, że w dzisiejszych warunkach polskich jest to szkoła niezbędna.

Uczelnia jest w zasadzie samowystarczalna, liczy jednak na dalszą pomoc i poparcie czynników rządowych, a zwłaszcza Ministerstwa Oświaty.

Stefan Gelas

Słuchamy radia

Piątek 19 marca
5.58 Sygnał i zapowiedź stacji, 6.00 sygnał i „Kiedy ranne wstają zorze”, 6.05 gimnastyka, 6.15 wiadomości 6.20 „Zegarynka muzyczna” 6.50 program, 7.00 sygnał czasu i dziennik 8.20 informacja. 8.25 skrzynka P. C. K. 8.30 odcinek powieści. 8.50 muzyka. 9.00 audycja dla szkół. 9.15 program. 9.20 lekcja języka czeskiego. 9.35 koncert reklamowy. 10.00 koncert zyczeń. 11.57 sygnał czasu i hejnał. 12.04 wiadomości. 12.09 przegląd prasy. 12.15 z mikrofonem po kraju. 12.25 piosenki kompozytorów polskich. 12.50 „Młodzież polska w służbie Polsce”. 13.05 „Z naszych stron”. 13.40 audycja Ministerstwa Oświaty. 14.00 muzyka kameralna. 14.30 lekka muzyka fortepianowa. 14.50 komunikaty. 15.00 informacja. 15.15 aktualia. 15.25 lekcja języka czeskiego. 15.40 audycja dla dzieci. 16.00 dziennik. 16.20 rezerwa dziennika. 16.25 „Niebezpieczeństwo chorób wenerycznych”. 16.30 audycja dla chorych. 16.45 fragment powieści dla młodzieży. 17.00 koncert dla pracobników świata pracy. 17.45 R. U. L. — „Państwo słońca na ziemi”. 18.00 mozaika muzyczna. 18.45 odcinek powieści. 19.00 muzyka lekka. 19.15 dziennik. 19.50 muzyka symfoniczna. 20.20 koncert symfoniczny. 21.50 nowy numer „Zolnierza Polskiego”. 22.00 serenada wieczorna. 22.35 muzyka popularna. 23.00 wiadomości. 23.15 program. 23.30 hymn i koniec audycji.

Start Polaków w Planicy

Wieczorek skoczył 100 m!

Białogród (ob. wł.). Jak już donosiliśmy, na największej narciarskiej skoczni świata w Planicy (Jugosławia) odbywa się wielki „Tydzień Skoków”. W zawodach tych biorą udział czołowi narciarze europejscy. Polska jest reprezentowana przez trzech zawodników: Wieczorkę, Kozaka i Gąsienicę.

O poziomie zawodów świadczą fenomenalne wprost wyniki, uzyskiwane przez skoczków jugosłowiańskich i szwajcarskich. Dwa skoki długości 120 m, osiągnięte przez Jugosłowianina Polde i Szwajcara Tshanera oraz skok Szwajcara Blumera 121 m (z podwórka), są najlepszym dowodem wyśmienitej formy, w jakiej znajdują się narciarze Europy.

Polacy, którzy po raz pierwszy startowali na tak dużej skoczni, osiągnęli nieco gorsze wyniki.

Wicemistrz Polski, Antoni Wieczorek (pominięty przy zestawianiu reprezentacji na Olimpiadę Zimową w St. Moritz), uzyskał

skok 98 m. Drugi skok, długości 100 m, sędziowie unieważnili, gdyż był on z podpórki.

Sportowa prasa jugosłowiańska, omawiając start Polaków, pisze, że narciarze, nasi skaczą brawurowo, mają dobre odbicie, jednakże nie wykazują wyrobionego stylu. Prasa pochwała natomiast pilność zawodników polskich, którzy cały wolny czas wykorzystują na intensywny trening.

Piłkarze państwa słowiańskich walcą w Pradze

Praga. W ramach ogólnosłowiańskiego „Złotu Sokółów”, jaki odbyć się ma w Pradze w czerwcu br., zorganizowany zostanie słowiański turniej piłkarski z udziałem: Związku Radzieckiego,

Polski, Jugosławii, Bulgarii i Czechosłowacji.

Dotychczas nie ustalono, czy w turnieju tym wezmą udział mistrzowskie drużyny wymienionych państw, czy też zespoły reprezentacyjne. Decyzja co do tego zapadnie na definitywnie po nadejściu do Pragi odpowiedzi z Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu ZSRR.

Pięć meczów — pięć zwycięstw

Sztokholm. Ze spot hokeistów kanadyjskich, który zdobył mistrzostwo świata i złoty medal na ostatniej Olimpiadzie Zimowej w St. Moritz, zakończył swoje występy na terenie Szwecji spotkaniem z mistrzowskim zespołem szwedzkim „Hammarby”.

W ostatnim swym meczu Kanadyjczyści zwyciężyli pewnie w stosunku 3:0 (0:0, 2:0, 1:0). Było to piąte kolejne zwycięstwo mistrzów świata w meczach z najlepszymi drużynami Szwecji.

Zagrzeb. — W spotkaniu bokserskim reprezentacji Triestu i Zagrzebia zwycięstwo odniosła drużyna Zagrzebia 11:3.

Kto reprezentuje Wrocław na bokserskich mistrzostwach Polski

Wrocław (Kr). Na ostatnim posiedzeniu zarządu, Okręgowego Związku Bokserskiego zapadła decyzja wysłania pełnej ósemki na indywidualne mistrzostwa do Warszawy. Przed wyjazdem zostanie przeprowadzona eliminacja pomiędzy Faską (Pafawag), który z powodu kontuzji nie brał udziału w mistrzostwach okręgu i zdobywcą tytułu Sroczyskim (Burza).

Skład reprezentacji udającej się do Warszawy przedstawia się następująco: Sroczyski (Burza) lub Faska (Pafawag), Szymonowicz (IKS) Kachlowski (IKS)

Waluga (IKS), Stolz (Pafawag), Fischer (Zapłon) Braniewski (Górniki).

Wrocław. — W nadchodzącą niedzielę gościć będzie we Wrocławiu drużyna bokserska krakowskiej Wisły, która rozegra towarzyskie spotkanie z mistrzem Dolnego Śląska IKS. Drużyny te spotkały się już dwukrotnie i każda z nich ma na swoim koncie jedno zwycięstwo.

Nabożeństwo żałobne w pierwszą rocznicę śmierci znanego działacza sportowego

Śp. Rudolfa Michalla odbędzie się w kościele N. M. Panny w Katowicach, dnia 19 marca br. o godzinie 8,30 rano, o czym zawiadamia się szanownych kolegów i znajomych. 1130

Pan Zrazik na nartach

